

Kasvatuksen tavoiteohjelma 2024-2027

OCICAT-KASVATUKSEN TAVOITEOHJELMA 2024-2027**SISÄLTÖ**

1. YHTEENVETO	4
2. ROTUYHDISTYS	5
3 OCICAT-RODUN ALKUPERÄ	6
3.1 Ocicat-rodun alkuvuodet 1964-1979 sekä alkuperäiset risteytykset rodun taustalla	7
3.2 1980-luku - rodun hyväksyntä ja uudet säännöt risteytyksille	9
3.3 Dalai Golden Cavalier of Ociville	10
3.4 Hyväksyminen roduksi	12
3.5. Ocicatien historia Suomessa	13
3.6 Suosittu näyttelyrotu alusta alkaen	15
3.9 Miten 2000-luvun kissat näkyvät tämän päivän ocicatin sulutauluissa	17
3.11 Kotimaiset ocicatkasvattajat kautta aikain	18
4. RODUN NYKYTILANNE	19
4.1 Sanastoa Sukulaisuus, linjasiitos ja sukusiitos ym.	20
4.2 Ocicatien sukusiitos	20
4.3 Sukukatkerroin ja ocicatit	21
4.4. Ocicatien omat kertoimet	22
4.6 Tehollinen populaatiokoko	22
5. OCICAT LUONNE	
6. TERVEYS JA LISÄÄNTYMINEN	
6.1 Yleiskuvaus terveydestä	25
6.2 Lisääntyminen	25
6.2.1 Astutukset ja tiineys	26
6.2.2 Astutusten onnistuminen	26
6.2.3 Pentueet ja kuolleisuus	26
6.3 Kehityshäiriöt	27
Kitalakihalkio	28
Keskilinjän kehityshäiriöt	28
Rintalastan epämuodostumat	28
Sydämen kehityshäiriöt ja sydänsairaudet	29

6.4 Elinikä	30
7. ULKONÄKÖ	
7.1 Rotumääritelmä	31
7.2. Ocicatien värit	33
7.3. Rotumääritelmän vaikutus terveyteen	34
8. KASVATUKSEN VISIOT	34
8.1. Yhdistyksen tavoite	34
8.2. Kasvatuksen uhat ja haasteet	34
8.2.1 muut haasteet	34
8.3. Hyvän siitoskissan määritelmä	34
8.4. Suositus pentuemäärän ja sukusiitosasteen maksimista	34
8.5. Toimintasuunnitelma	35
8.5.1. Yhdistyksen kanta roturisteytyksistä	35
9. LÄHTEET JA VIITTEET	36

GIC Galax Moon Dancer, OCI b 24
Kuva: Marita Kienanen

EC Galax Midnight Queen, OCI b 24
Kuva: Alan Robinson

EP Embrace Golden Barley, DVM
Kuva: Studio Foxy

EC Galax Akna, OCI b 24
Kuva: Alan Robinson

1. YHTEENVETO

Ocicat ry on kiitollinen kaikille, jotka mahdollistivat tämän ensimmäisen ocicatien kasvatuksen tavoiteohjelman valmistumisen.

Kasvatuksentavoiteohjelman tarkoituksena on kartoittaa rodun kasvatuksellista tilannetta Suomessa ja yhteistyömaissa, asettaa rodun kasvattajille tavoitteet sekä auttaa niiden saavuttamisessa. Ocicat on perusterve, aktiivinen ja sosiaalinen kissa, jonka säilyttämiseksi on kaikkien tehtävä oma osansa. Haasteita kasvatukseen tuo mm. rodun alkuperä ja melko pieni populaatiokoko. Olemme kasanneet yhteen sen saatavilla olevan datan mitä oletamme pitkäjänteisessä kasvatustyössä rodun eteen tarvittavan. Kasvatuksentavoiteohjelma on tarkoitettu niin kasvattajille, omistajille, pennun etsijöille sekä muuten rodusta kiinnostuneille.

Ocicat on 1960-luvulla syntynyt rotu. Yhdysvaltalainen Virginia Daly (Dalai-kissala) loi ensimmäisen ocicatin ikään kuin vahingossa, yrittäessään saada aikaiseksi siamilaisen, jolla olisi abessinialaisen naamio. Hän yhdisti riistanvärisen abessinialaiskollin ja ruskeanaamioisen siamilaisnaaraan, ja sai aikaiseksi ulkonäöltään abessinialaista muistuttavan naaraan, nimeltä Dalai She. Tämän naaraan Daly astutti vuonna 1964 suklaanaamiosiamilaisella, jolloin hän tavoitteleman sa ticking- naamion lisäksi onnistui saamaan pentueeseen goldentäplikkään uroksen. Tuon Tonga- nimisen pennun muistutettua melkoisesti oselottia, Virginia Daly tyttärensä kanssa päätti kutsua sitä "ocicatiksi".

Tonga päättyi lemmikiksi ja kastroidiin myöhemmin, eikä sitä koskaan käytetty kasvatukseen. Tuo villiä kissaa muistuttava lihaksikas olento herätti niin paljon positiivista huomiota, että Virginia Daly uusi yhdistelmän ja sai aikaiseksi tällä kertaa ruskeatäplikkään pennun, Dalai Dotson. Dotson oli ensimmäinen kasvatukseen jätetty täplikkäs ocicat.

Rotua esiteltiin pian näyttelyissä, ja siinä yhteydessä mainittiin alkuperäisroduiksi vahingossa abessinialainen ja amerikkalainen lyhytkarva. Tuo vahinko ei suinkaan tuottanut huonoja ominaisuuksia, vaan siitä saamme kiittää nykyisten ocicatien hopeavärejä ja vahvempaa ruumiinrakennetta. Villistä ulkonäöstä ja täplikkäästä kuvioinnista huolimatta sillä ei ole mitään tekemistä villien kissojen kanssa. Ocicatit nauttivat suurta suosiota alusta alkaen, ja niiden saatua CFA:n hyväksynnän suosio kasvoi hurjaa vauhtia. FIFe hyväksyi rodun 1.6.1992.

Suomeen ocicatit toi Suvi Pohjola-Stenroos ja Esa Stenroos vuonna 1993 (Galax-kissala). Ensimmäiset kissat olivat lilatäplikkäs EC Gemlou Pink Panther eli "Roope" ja kanelitäplikkäs IC Gemlou First-Lady-of-Galax eli "Roosa" Teksasista. Pian saapumisensa jälkeen heidät vietiin näyttelyihin, joissa suosio ja kiinnostus oli luonnollisesti suuri. Näistä ja useista muista myöhemmin tuoduista ocicateista ovat meidän nykyiset ocicatimme peräisin.

Vuodesta 1993 on Suomessa kasvatettu ocicatteja ja ensimmäiset pennut syntyivät Galax-kissalaan 1993. Ensimmäisen kymmenen vuoden aikana ocicat-kasvattajien määrä nousi yli 20:n. Suomalaiset ocicatit ovat Euroopan huippuluokkaa ja meidän parhaimmisto menestyy myös maailmalla näyttelyissä. Suomalaisen kasvatustyön tuloksia on viety rodun synnyinmaan USA:n lisäksi ainakin Japaniin, Hollantiin, Italiaan, Ruotsiin, Norjaan, Tanskaan, Puolaan, Unkariin, Tšekkeihin, Latviaan ja Saksaan.

Vuonna 1999 rekisteröitiin Suomessa ennätysmäärä ocicat- kissoja, ja se oli kuudenneksi eniten rekisteröity rotu (91 kpl). Tänä päivänä rekisteröintimäärät ovat 30 – 50 kpl vuodessa.

Ocicat ry:n kasvatuksen tavoiteohjelman on laatinut Ocicat ry:n KTO-työryhmä 2023

KTO:n kirjoittamisesta, kuvista ja taulukoista ovat vastanneet U. Haapanen, S. Jääskeläinen, M. Taleva ja O. Vallenius.

KTO:n ulkoasu Mirka Taleva, kuvat Northalla Visuals silloin kun kuvien lähdetiedoissa ei mainita toisin.

Kansikuva: EP & EC Galax Indiana Jones, kuva Marita Kienanen ja WW22 SW22 SW NW SC Moosegrove Romeo JR, JW DVM DSM, kuva Northalla Visuals.

2. ROTUYHDISTYS

Ocicat ry on ocicateista kiinnostuneiden oma rotuyhdistys. Olemme Suomen Kissaliitto ry:n yhteistyökumppani, ja noudatamme Suomen Kissaliitto ry:n ja Federation Internationale Feline:n (FIFe) sääntöjä ja rotumääritelmiä. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ocicat-kissarodun tuntemusta, arvostusta, kasvatusta ja jalostustoimintaa sekä toimia rodusta kiinnostuneiden yhdyssiteenä. Yhdistys on rekisteröity helmikuussa 1995. Perustamiskokous pidettiin loppuvuodesta 1994 Helsingissä. Mukana perustamassa oli silloisia aktiivisia ocicat-harrastajia kuten Esa Stenroos, Arja ja Jukka Martikainen, Mirka Taleva, Hannu Furttenbach ja Maj-Britt Stein. Ocicat-rotua sekä nuorta yhdistystä tehtiin tunnetuksi varmistaamalla että jokaisessa esittely- tai varsinaisessa näyttelyssä olisi ocicateja esillä.

Yhdistys julkaisee Osikatti-lehteä 1 - 4 numeroa vuodessa, tyypillisesti kaksi tai kolme julkaisua vuodessa. Lehti sisältää jäsenten kirjoittamia juttuja sekä kuvia ocicateista, näyttelytuloksia ja ajankohtaisia ocicat-uutisia. Yhdistyksen toiminnassa tärkeässä roolissa on myös ocicat.ry:n kotisivut www.ocicat.fi, yhdistyksen facebook-sivu sekä kotisivujen pentuvälitys. Ocicat ry:n jäsenet tekevät aktiivisesti töitä rodun näkyvyyden, jäsen- ja varainhankinnan eteen pitämällä esittelypöytä useimmissa näyttelyissä.

Yhdistys on järjestänyt erikoisnäyttelyt ocicatien 20-vuotis- ja 25-vuotisjuhlavuosina. Lisäksi yhdistys on järjestänyt Breed BIS -näyt-

Ocicat ry:n kotisivut uudistettiin vuonna 2023. Sivut tarjoavat kävijöille tietoa rodusta ja yhdistyksen toiminnasta sekä pentuvälitys ja siitosurolista.

telyn kun juhlittiin rodun 30-vuotta FIFé:ssä. Yhdistyksen aloitteesta 1.6. vietetään kansainvälistä ocicat-päivää.

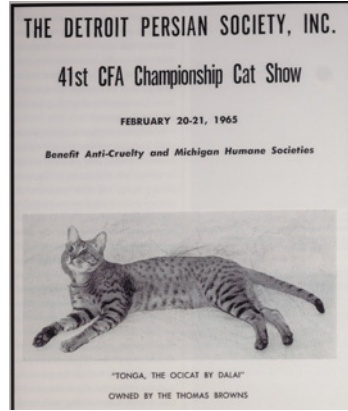
Ocicatien jäsenlehti Osikatti ilmestyy 2-3 kertaa vuodessa. 2/2020 lehden kansikuvassa Alsmarks Gandara. Kuva: Northalla Visuals Haapanen

Ruskeätäplikäs ocicat uros SW NW SC FIN* Moosegrove Phoenix JW DSW DVM DSM ocicatien rotupöydällä

3. OCICAT-RODUN ALKUPERÄ

Ocicat-rotu sai alkunsa onnekkaan sattuman seurauksena 1960-luvulla. Michiganilainen, etupäässä siamilaisia kasvattanut Virginia Daly oli kiinnostunut roturisteytyksistä ja teki useita kokeiluja luodakseen erilaisia naamioita siamilaisille. Dalai-kasvattajanimellä kasvattaneen Dalyn yhtenä reseptinä oli ensin risteyttää riistanvärinen abessinialainen **Dalai Deta Tim of Selene** (Raby Chuffa of Selene x Su-ryan Saadia of Dalai, ABY n) ruskeanaamioisen siamilaisen **Dalai Tomboy Patter** kanssa (Fan-T-Cee Doni x Colleen Tang Rob-A-Lee Su). Tästä yhdistelmästä syntyi fenotyypiltään abessinialaista muistuttava **Dalai She**. Seuraavassa polvessa She astutettiin suklaanaamioisen siamilaisen Sunnyn eli **Whitehead Elegante Sun** kanssa (CH Kanburi Hassan of Dawood, SIA b 33 x Darra Tsing Po, SIA n). Ensimmäisessä pentueessa oli toivottujen ticked-naamioiden lisäksi myös mm. tiikeritabbyjä ja kokomustia pentuja. Yhdistelmä uusittiin ja seuraavalla kerralla pentukopassa oli yllätyksellisesti myös yksi täplikäs pentu. Dalyn tyttären

Ocicat-rodun kehittäjä Virginia Daly

Tonga kissanäyttelymainoksessa

mielestä **Tongaksi** nimetty pentu muistutti kovasti oselottia ja alkoi kutsua Tongaa ocicatiksi. Tonga myytiin pikkusummalla lemmikiksi ja kastrotiin. Pieni paikallislehti julkaisi erikoisesta kissasta artikkelin, joka sattui geneetikko Clyde E. Keeler silmiin. Keeler otti yhteyttä Dalyn vakuuttuneena siitä, että antamalla Tongan astua emonsa She pystyttäisiin luomaan uudestaan sukupuuttoon kuollut egyptiläinen kalastajakissa.

Sukutaulu 1: Ensimmäiset ocicatit Dalai Tonga, Dalai Dotson ja Dalai Golden Tegré. Sukutaulusta rajautuu pois kissojen taustat, esimerkiksi Raby Chuffa on isä-tytär -yhdistelmästä ja Su-Ryan Saadia of Dalai täyssisar-astutuksesta.

Whitehead Elegante Sun SIA b	CH Kanburi Hassan of Dawood SIA b	Sunland Sijui SIA b	CH Craigiehilloch Chozaro, SIA b,
		Killdown Minx SIA b	Devoran Phyllida, SIA n,
			Briarry Macaroon, SIA b
	Darra Tsing Po SIA n	Kang H'Si of Circle C SIA n	Carson Bon Bon, SIA b
			Medicine Lake Meister of Be-Ba, SIA n
		Madali Tsing Soraya SIA n	Amerling Ming Su of Circle C, SIA *
Dalai She ABY/SIA F1	Dalai Deta Tim of Selene ABY n		GC Ven Oriental Boy of Dalai, SIA n,
		Raby Chuffa of Selene ABY	GC Laurentide Solitaire, SIA c,
			Raby Ashanto, ABY n
	Dalai Tomboy Patter SIA n		Raby Tosca, ABY n
		Su-ryan Saadia of Dalai A ABY n	Su-ryan Ali Baba, ABY n
			Su-ryan Tiger Lily, ABY n
		Fan-T-Cee Doni SIA	Krebs Don Juan, SIA a
			Fan-T-Cee Calypsette, SIA n
		Colleen Tang Rob-A-Lee Su SIA	Maun Ting of Na-Wi-Ta, SIA n
	Concert Lucia di Lamnermoor, SIA b		

Dalai Tonking OCI b 24	Dalai Morocco OCI b	Dalai Dotson OCI n 24	CH Whitehead Elegante Sun, SIA b
			Dalai She, OCI n 21
		Dalai She OCI n 21	CH Dalai Deta Tim Of Selene, ABY n
	Dalai Golden Tigresse OCI b 22		Dalai Tomboy Patter, SIA n
		Sagittae Porthos SIA b	CH Whitehead Elegante Sun, SIA b
			Sayonara Spring Fever, SIA b
Mai-Ed Tabith Blair, SIA n	Mai-Ed Kai Lee SIA n	Dalai Sardi Kerremia ABY n	Plato Spessard L, ABY n
			Wohl-Rabe Kerre, ABY n
		Neja Mai-Kai SIA n	El Pequena Sin-Bad, SIA n
	Mai-Ed U Thant SIA n		Dama-Yanti Of Neja, SIA n
		Mai-Ed Kala Kahan SIA n	Mai-Ed Kala Kahan, SIA n
			Willa, SIA a
Mai-Ed U Thant SIA n		Roger Ghengis-Khan, SIA n	
		Princess Po Teet of Mai-Ed, SIA n	
	Willa SIA a	Vanar Rafel, SIA a	
		Ching Chaem Choi, SIA n	

Sukutaulu 2: Darwin Vierdalai of Dalai, Dalai Virga

Tonga oli siinä vaiheessa jo leikattu, mutta Keelerin innostamana Virginia päätti jättää myöhemmin syntyneen täplikään **Dalai Dotson** -nimisen poikapennun jalostukseen (kts. sukutaulu 1) ja Dotson paritettiin Keelerin toiveiden mukaisesti emonsa kanssa.

1960-luvulla tehtiin paljon eksoottisia kokeiluja ja kehiteltiin uusia värejä ja uusia rotuja. Ocicatien kanssa samoihin aikoihin kissamaailmaan ilmaantuivat mm. somalikissat ja sininaamioiset persialaiset. Oselottiin viittaavasta nimestä huolimatta ocicat-rodun kehittämiseen ei liity lajiristeyshybridejä kuten kotikissan ja jonkin villikissalajin risteytyksiä. Rotu on luotu ja kehitetty eteenpäin kolmen eri rodun eli abessinialaisen (ABY), amerikkalaisen lyhytkarvan (AMS) ja siamilaisen (SIA) risteytyksinä.

3.1 Ocicat-rodun alkuvuodet 1964-1979 sekä alkuperäiset risteytykset rodun taustalla

Edellisessä luvussa jo mainittua Dalai She:tä voitaneen pitää ocicatien kantaemona. Naaras She toistuu kaikkien nykyisten ocicatien sukutauluis-

sa useita kertoja, edustaen tyypillisesti n. 30–35% tyypillisen nykypäivän ocicatin perimästä. Yleensä She toistuu nykyisten ocien sukutauluissa neljän jälkeläisensä kautta: **Dalai Dotson** ja **Dalai Golden Tegré** sekä äiti-poika yhdistelmästä syntyneet **Dalai Baby Pamper** ja **Dalai Morocco**.

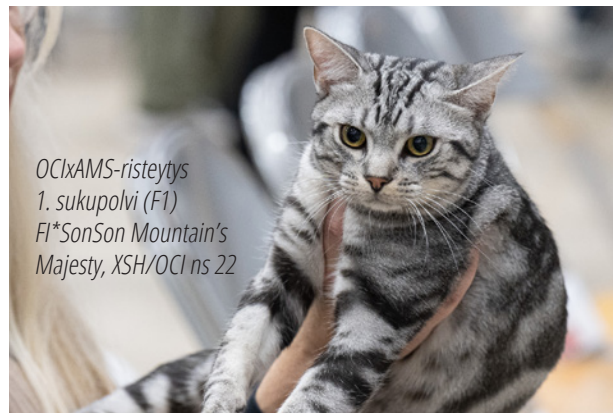
Toinen ensimmäisen polven ABY/SIA F1-risteytyks oli todennäköisesti **Dalai Golden Tigresse** (Sagittae Porthos, SIA b x Dalai Sardi Kerremia, ABY n). Kyseinen golden/suklaatabby naaras astutettiin Dalai Moroccan kanssa. Yhdistelmästä syntynyt **Dalai Tonking** (OCI b, kuvio ei tiedossa) puolestaan astui Mai-Ed Tabitha Blairin (SIA n) ja heidän jälkeisistään jalostukseen jäi ainakin 1977 syntynyt **Darwin Vierdalai of Dalai** sekä musta yksivärinen **Darwin Virga**. Darwin Vierdalai of Dalai sen sijaan toistuu varsin usein mm. 1980 syntyneen **Dalai Golden Phoenixin** ja poikansa **Golden Cavalier of Ocivillen** kautta. Pa-laamme näihin kissoihin myöhemmin luvussa 3.3.

Kehitteillä olevaan rotuun lisättiin 1970-luvulle tultaessa tarkoituksellisesti amerikkalaista lyhytkarvaa, jotta kissojen rakenteeseen saataisiin ulkoista jyrkyyttä ja hopeavärit. Amerikkalaisen

lyhytkarvan käyttöön ja eteenpäinjalostamiseen osallistui muiden kasvattajien ohella myös rodun kehittänyt Virginia Daly.

Nykyisiin sukutauluihin säilyneistä alkuperäisistä risteytyksistä yleisin lienee SIA/AMS-risteytys **Serendip Aloysius** (AMS *s 22) ja **Tap-Toe M'Liss Of Serendip** (SIA a). Heidän jälkeläisistään sukutauluissa toistuu etenkin hopeatäplikäs ocicat **Serendip Silver Olivia** (OCI ns 24). Olivia astutettiin Dotsonin täysveljen Dalai Golden Tegren kanssa. Tästä yhdistelmästä syntyneistä pennuista nykyisissä hopeaocien sukutauluissa toistuu mm. **Dalai Silvaqueen**, OCI ns 24 (Dalai Golden Tregre, OCI b 22 x Serendip Silver Olivia, OCI ns 24).

Toinen alkuperäinen AMS/SIA F1-risteytys on edellämämainitun Olivian sisarpuoli **Serendip Silver Judy** (Serendip Aloysius, AMS *s 22 x Bodoni Of Kalkat, SIA n). Silver Judy astutettiin ABY/SIA F1 risteytyskollilla **K'Lang Maha Gony Of Dalai**. Silver Judyn ja Maha Gony yhdistelmästä syntynyt ruskeatäplikäs ocicat **Dalai Quicksilver** näkyy nykyisissä sukutauluista enimmäkseen **Dalai Silvakingin** sekä Silvakingin pojan, 1973 syntyneen **Dalai Silver Dollarin** kautta. Silver Dollar teki poikkeuksellisen pitkän siitosuran ja kollin

*OCiAMS-risteytys
1. sukupolvi (F1)
F1*SonSon Mountain's
Majesty, XSH/OCI ns 22*

viimeiset pawpedista löytyvät pennut ovat syntyneet 1988.

Lynn-Lee kissalassa tehtiin 1970-luvulla myös useita risteytyksiä, etupäässä amerikkalainen lyhytkarva yhdistettynä ocicatiin tai abessinialaiseen. Nykyisiin sukutauluihin asti on säilynyt mm. ABY/AMS-risteyksestä syntynyt **Lynn-Lee Medea** ja OCi/AMS risteytys **Lynn-Lee Tiger Cat**. Suhteellisen yleisiä taustalla ovat myös 1979 syntyneet OCi/AMS -sisarukset **Lynn-Lee Sweet Mango** ja **Lynn-Lee Wild Gray** sekä moninkertainen OCi/AMS **Lynn-Lee Mikados**. Mikadoksen ja

Sukutaulu 3: Dalai Silvaqueen

Dalai Golden Tregre OCI b 22	Dalai Morocco OCI b	CH Whitehead Elegante Sun SIA b	CH Kanburi Hassan of Dawood, SIA b
		Dalai She, OCI n 25	Killdown Minx, SIA b
	Dalai She OCI n 25	CH Dalai Deta Tim Of Selene, ABY n	CH Dalai Deta Tim Of Selene, ABY n,
		Dalai Tomboy Patter, SIA n	Dalai Tomboy Patter, SIA n,
		Raby Chuffa of Selene, ABY	Raby Chuffa of Selene, ABY
		Su-ryan Saadia of Dalai ABY n	Su-ryan Saadia of Dalai ABY n
Serendip Silver Olivia, OCI ns 24	Serendip Aloysius, ASH *s 22	Serendip Jeeves ASH *s 22	Gray Horse Farm Gentleman, ASH *s 22
		Dar-Ed Nanette Of Serendip ASH *s 22	Navajo Silver Lace Of Kal-Kat, ASH *s 22,
	Tap-Toe M'Liss Of Serendip, SIA a	Carousel Mardigras Of Catana SIA c	Wolfgang Mr Silver, ASH *s 22
		Tap-Toe Charmaine, SIA c	Silver-Quest Deer Foot, ASH *s 22
	Tap-Toe Charmaine, SIA c	Carousel Opalesce, SIA c	Carousel Opalesce, SIA c
		Carousel Jewel, SIA c	Carousel Jewel, SIA c
		Devonian Galleon Of Roger, SIA a,	Devonian Galleon Of Roger, SIA a,
		Tap-Toe Colleen, SIA a,	Tap-Toe Colleen, SIA a,

Mangon yhteisiä jälkeläisiä näkyy nykyisten ocicatien sukutauluissa eniten samaan pentueeseen syntyneiden **Aruby Pasht Illusion Of Prodigy** ja **Aruby Little Leopard** kautta. Pasht Illusionin jälkeläisistä suomalaisten ocien sukutauluista löytyy tyypillisimmin Prodigy Silver Oci-Phantom, satunnaisemmin Silver Cricket sekä Sekhet Spirit.

Voitaneen olettaa, että joitain alkuperäiseksi katsottavia risteytyksiä on ajan saatossa kadotettu ja linjoja sammunut. Joistain kadonneista löytyy satunnaisia jälkiä. Esimerkiksi 90-luvun amerikkalaisista sukutauluista löytyy muutamista suklaanaamio siamilaisen **Hathor Amon-Ra**

ja hopeatäplikkään OCI/AMS **Lynn-Lee Bobalouien** jälkeläinen **Les Chats Tache Ashley Honour**. Alkuvuosien pienet rekisteröintimäärät huomioiden kadonneita sukulinjoja ei varmaan-kaan ole kovin suuria määriä.

3.2 1980-luku - rodun hyväksyntä ja uudet säännöt risteytyksille

Alkuvuosien ocicat-kasvatus oli suhteellisen pientä, vuosien 1966–1980 välissä rekisteröintiin Yhdysvalloissa vain vajaa 100 ocicatia yhteensä. Kasvatus lähti yhdysvalloissa laajemmin liikkeelle 80-luvun puolivälissä uusien kasvattajien kuten Bill McKee (**Ociville**), Kaye Chambers (**Kayzie's**) sekä Alana ja Jim DeBruhl (**Timberwild**) mukana. Ocicatit hyväksyttiin CFA:ssa roduksi koestatuk-sella 1986, jolloin CFA:n vaatimuksesta ainoaksi sallituksi risteytysroduksi jäi abessinialaiset.

Viimeiseksi jäänyt alkuperäiseksi laskettava ABY/SIA F1-risteytys on todennäköisesti 1986 syntynyt **Ahsi Kahsi Doodle** (Helsbels Kami Kasha, ABY n x Sisu Gigi, SIA n). Doodlen jälkeläisistä nykyisissä sukutauluissa näkyy etupäässä ruskeatäplikkäs **Ahsi Spritely Of Ridgemount**

Sukutaulu 4: Ahsi Red Squirrel

Ahsi Ivanhoe, OCI b 22, 5.2.1984	Ahsi Yaivan, OCI n 25 1.8.1982	Ahsi My Little Guy, SIA n	Silvio Gambler Tom Of Robin Hills, SIA n
		Yaicha, ABY o	Sisu Gigi, SIA n
			Mai-Ed Red Fox, ABY o
	Ahsi Tonka, Choc Pt (hyb), 11.6.1983	Ahsi Yaivan, OCI n 25, 1.8.1982	Ahsi My Little Guy, SIA n
		Sisu Gigi, SIA n, 1.2.1981	Yaicha, ABY o
			CH Kit-Land Lucan Of Tap-Toe, SIA n
Ahsi Kahsi Doodle (F1), OCI n 25, 10.6.1986	Helsbels Kami Kasha, ABY n, 5.4.1980	El Qahira Riman Of Helsbels, ABY n	El Qahira Ulysses, ABY n
		CH Tangelo Of Helsbels, ABY o	El Qahira Sadira, ABY n
			Du-Ro-Al Barometer Of Har-Bridge, ABY o
		Har-Bridge Endeara, ABY p	
	Sisu Gigi, SIA n, 1.2.1981	CH Kit-Land Lucan Of Tap-Toe, SIA n	Kit-Land Mac Vixon, SIA n
		CH Mccataclan Magic Of Sisu, SIA n	Kit-Land Melody In Blue, SIA a
			Mccataclan Dark Blarney, SIA n
		Mccataclan Myakka, SIA n	

OCI x ABY -risteytys, 2. sukupolvi (F2)
S*Junglespots Thorunn XHS/OCI c 25

sekä goldenticked **Ahsi Red Squirrel** (kts sukutaulu 4).

Risteytyksiä abessinialaisten kanssa on tehty vuosien varrella sen verran runsaasti, ettei niiden erittelemine ole mahdollista. Nostamme tässä esille muutamia vanhempia, edelleen suomalaisten ocicatien sukutauluissa näkyviä

aby-risteytyksiä: **Montreekats Blue Persuasion** (Lynn-Lee Silver Satisfaction, OCI ns 24 x Montreekats Tawny x Annaliese), jonka sukutaulussa on parikin aby-risteytystä. Myös **Abbycat of Cantoninetail** (Kazador Redife Walker, ABY o x Montreekats Chocolate Amethyst, OCI b), **Jobeuca's Hawkeye** (Darwin Sterling, OCI ns 24 x Har-Bridge Candice, ABY n), **Kazar Monica Sound** (Aruby Amadeus of Kazar, OCI b 24 x Aruby Scarlett O'Ha-

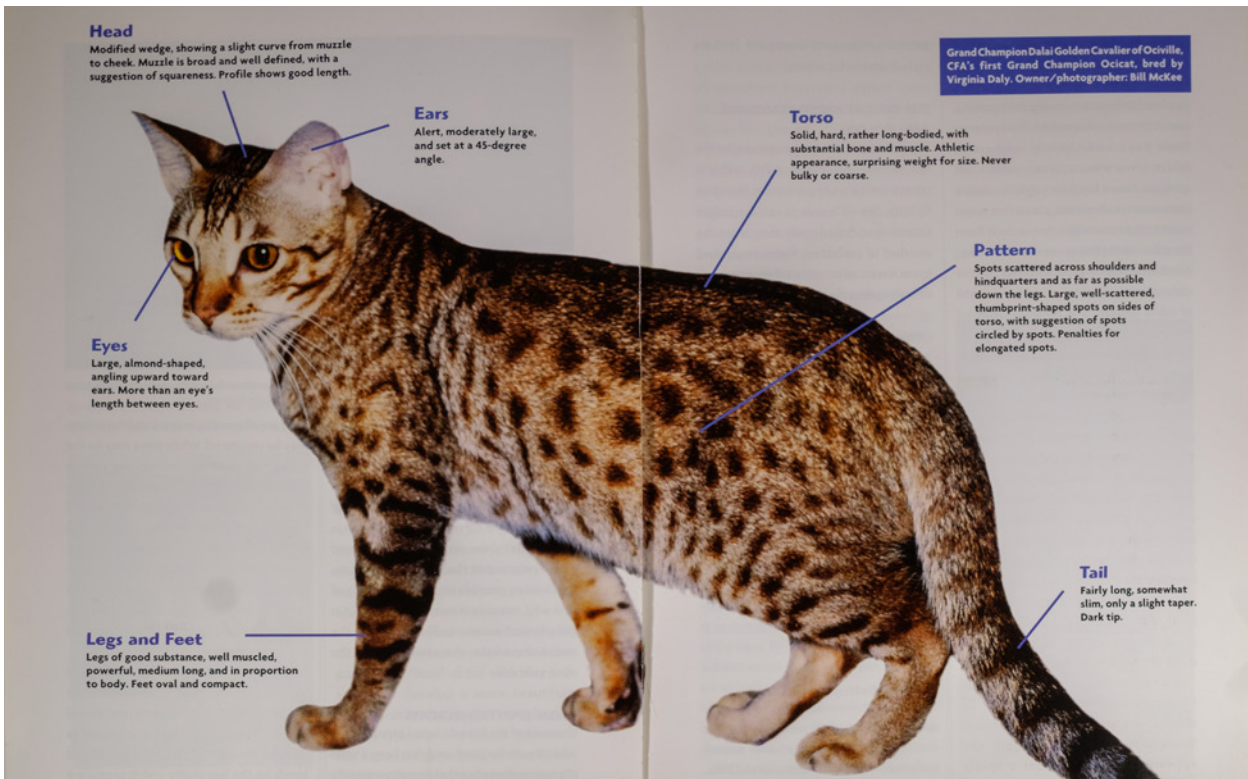
ra, ABY o), **Aruby Cinnamon Toast of Gemlou** ja suklaaticked **Aruby Burnt Autumn of Gemlou** (Montreekats Christiany OCI o 24 x Aruby Christa, ABY o).

3.3 Chevy eli Dalai Golden Cavalier of Ociville

Ocicat-rodun synnystä ei voi puhua nostamatta esille Chevyä eli 1984 syntynyttä golden/suklaatäplikästä kolla ja rodun tunnetuinta matadoria **GC Dalai Golden Cavalier of Ociville**. Chevy oli poikkeuksellisen hyvärakenteinen ja komeakuviainen ocicat. Ensimmäisenä CFA Grand Champion -tittelin saavuttanut kolli oli myös erittäin suosittu siitosuro. PawPedin ocicat-sukutaulutietokannassa Chevylle löytyy 81 jälkeläistä, todellinen määrä lienee tuota suurempi. Chebyn isä oli golden eli suklaatäplikäs **Dalai Golden Phoenix** ja emo sinitäplikäs **Dalai Blue Silvia**. Golden Phoenixin isä oli Darwin Vierdalai of Dalai (kts sukutaulu 2) ja emo **Dalai Baby Pamper** (Dalai Dotson x Dalai She). Blue Silvian vanhemmat olivat samainen Dalai Golden Phoenix ja Dalai Sylvania Blue Dot (Dalai Silver Dollar x Dalai Baby Pamper) eli sama emo kuin Golden Phoenixilla. Silver

Sukutaulu 5: GC Dalai Golden Cavalier of Ociville "Chevy"

Dalai Golden Phoenix OCI b 24 16.2.1980	Darwin Vierdalai Of Dalai OCI n 24 11.8.1977	Dalai Tonking, Golden sptd	Dalai Morroco, OCI b
		Mai-Ed Tabitha Blair, SIA n	Dalai Golden Tigresse, Gold Tabby
			Mai-Ed Kai Lee, SIA n
	Dalai Baby Pamper Golden 8.7.1970	Dalai Dotson, OCI n 24	Mai-Ed U Thant, SIA n
		Dalai She, Tawny ticked Hybrd	CH Whitehead Elegante Sun, SIA b
			Dalai She, Tawny ticked Hybrd
Dalai Blue Silvia OCI a 24 31.5.1981	Dalai Golden Phoenix OCI b 24 16.2.1980	Darwin Vierdalai Of Dalai, OCI n 24	Dalai Tonking, Golden sptd
		Dalai Baby Pamper, Golden	Mai-Ed Tabitha Blair, SIA n
			Dalai Dotson, OCI n 24
		Dalai She, Tawny ticked Hybrd	Dalai She, Tawny ticked Hybrd
	Dalai Sylvania Blue Dot, OCI a 24 28.4.1977	Dalai Silver Dollar, OCI ns 24,	Dalai Silvaking, OCI ns 24
			Dalai Silvaqueen, OCI ns 24
		Dalai Baby Pamper, Golden	Dalai Dotson, OCI n 24
			Dalai She, Tawny ticked Hybrd

Dalai Golden Cavalier of Ociville Bill McKee kirjassa Guide to Owning an Ocicat

Dollarin sukutaulu puolestaan näkyy osittain s. 8 sukutaulu 3:ssas. Kantakissoista kertautuu Dalai Baby Pamper Dalai Phoenixin molempien vanhempien puolelta, samoin veli&isä Dalai Dotson sekä tämän täysveli Golden Tegresse eli Baby Pamperin setä. Tämän kaiken seurauksena Chevyn oma siitoskerroin on viidessä sukupolvessa 38,6% eli melko korkea taustalla olevista roturisteymistä huolimatta. Suosittu kolli toistuu kaik-

kien nykyisten ocicatien sukutaulussa tyypillisesti useita kymmeniä kertoja. Pawpeds-sukutaulutietokantaan on tätä varten kehitetty oma työkalu (kts. kappale 4.4 Chevy-kerroin sivulla 22).

3.4 Hyväksyminen roduksi

Täysvaltaiseksi roduksi ocicatit hyväksyttiin CFA:ssa 1988. Hyväksymisen myötä kasvattajien määrä sekä kasvatettujen pentujen määrät nousivat räjähdysmäisesti. 90-luvun puoliväliin tultaessa rotu oli noussut CFA:n listalla 11. suosituimmaksi roduksi. Tässä vaiheessa ocicateja oli rekisteröity CFA:ssa yli 7000. Rotu on kasvanut alkuaikojen sadasta yksilöstä suhteellisen lyhyessä ajassa eli viidessätoista vuodessa määrältään 70 kertaiseksi. 1982–1999 ocicateja oli rekisteröity CFA:ssa yli 10 000 eli vajaassa kahdessakymmenessä vuodessa rekisteröityjen ocicatien määrä oli 100-kertainen verrattuna hiljaiseen alkuaan. 90-luku olikin ocicat-kasvatuksen kulta-aikaa Yhdysvalloissa. Kasvattajia oli paljon ja CFA-kissanäyttelyissä palkintoja kahmivat mm. **GC NW Echoesofmaja Running Bear of Saga, GC NW Saga Diamond Rio, GC NW Maradots Dolce Pannetone, GC, BW, RW Kayzie's Dreammaker of Echoesofmaja, GC BW RW Megadots Uno, GC BW NW Rabeu's Sunny Delite** sekä Ruotsista Yhdysvaltoihin viety **GW BW NW Pawaw's Go Native of Saga**. 2000-luvun loppupuolella rekisteröintien ja näyttelytähtien määrät lähtivät hitaasti laskuun. Moni nimekäs kasvattaja lopetti tuolloin eikä tilalle noussut enää juurikaan uusia kasvattajia.

PR SC Northalla Blackbeard, OCI ns 24

*PR CH Northalla Betagande Bull, OCI n 24
ja GIP Northalla Bedårande Bill, OCI b 24*

3.5. Ocicatien historia Suomessa

Eurooppaan ensimmäiset ocicatit tulivat Saksaan 80-luvun lopulla ja rotu hyväksyttiin FIFessä 1.6.1992. Suomeen ensimmäiset ocicatit tulivat 1993. Galax-nimellä alunperin venäjänsinisiä kasvattaneet Esa Stenroos ja Suvi Pohjola-Stenroos hakivat Yhdysvalloista Lou Gramsin Gemlou-kissalasta lilatäplikkään Roopen eli **Gemlou Pink Panther** sekä kanelitäplikkään Roosan eli **Gemlou First Lady of Galax** (kts. sukutaulu alla). Roope edusti vanhempia ocilinjoja ja kollin neljän polven taulussa näkyy mm. yksi aby sekä molemmilla puolilta ABY-SIA -risteytystaustainen Ahsi Red Squirrel (kts. sukutaulu 4).

Pian Stenroosien jälkeen Stein toi Yhdysvalloista kanelitäplikkään naaraan **Gemlou A bit of Magic** (GC Gemlou Rockasans, OCI o 24 x Gemlou Doubletake, OCI b 24). Ensimmäisten tuontien joukossa tuli myös suklaahopeatäplikkäs Silku eli **Gemlou Silver Star Of Galax**, OCI bs 24 (CH Gemlou Spots R Hot Of Veraine, OCI ns 24 x Gemlou Fall Dancer, OCI b 24). Silku oli astutettu ennen Suomeen tuloaan Gemlou Seymor Dotsilla ja synnytti 17.11.1993 kaksi pentua: Pippuri eli **Sunny Shooting Star**, OCI n 24 sekä Tahvo

eli **Silver Shooting Star**, OCI os 24. Pennut olivat siis ensimmäiset Suomessa syntyneet ocicatit, jotka kuitenkin rekisteröitiin ensin CFA:ssa. Ensimmäiset Kissaliittoon rekisteröidyt Suomessa syntyneet ocicat-pennut olivat Roopen ja Roosan 18.12.1993 syntyneet jälkeläiset **Galax Golden Panther**, **Galax Sirius** ja Galax Ringo Starr. Stenroosit toivat Lou Grams / Gemlou -kissalasta myös muita naaraita, mm. "Elli" **Gemlou Silver Stardust**, OCI bs 24 sekä "Purri" **Gemlou Su-Purr Dotsalot**, OCI b 24.

Sukutaulu 6: Ensimmäiset Suomessa rekisteröidyt ocit Galax Golden Panther, Galax Sirius, Galax Ringo Starr

Gemlou Pink Panther OCI b 24 24. 7.12.1992	CH Wildquest Last Call Of Gemlou, OCI b 24	GC Gemlou Micah Of Wildquest OCI o 24	GC Osigatti Paka Fortune Of Gemlou, OCI o 24
		Moontreekats Ceeta Of Wildques OCI n 24	Ociville Neko Fame Of Gemlou, OCI n 24
	GC Gemlou Sassy Cinner Of Runestone, OCI o 24	GC Gemlou Native Texican OCI o 24	Lynn-Lee Silver Satisfaction, OCI ns 24
		Lotsacidots Standing Ovation DM OCI o 24	Rolex's Gentle Blu Persuasion, OCI a 24,
Gemlou First Lady of Galax OCI o 24	GC PR Gemlou Priority Male Of Ozoci OCI o 24	GC Gemlou Native Texican, OCI o 24	GC Osigatti Paka Fortune Of Gemlou, Ociville Neko Fame Of Gemlou,
		Lotsacidots Standing Ovation DM OCI o 24	Timberwild Amadeus Of Purrfurdots, OCI c 24
		Kimoci Olla Podrida Of Gemlou OCI bs 24	Ahsi Amanda Of Lotsacidots, OCI n 21
		Shamizod Tattle Tail, OCI b 24	GC Osigatti Paka Fortune Of Gemlou, OCI o 24, Ociville Neko Fame Of Gemlou, OCI n 24
	CH Dbldots Victory Rose OCI o 24	Kimoci Olla Podrida Of Gemlou OCI bs 24	Timberwild Amadeus Of Purrfurdots, OCI c 24
			Ahsi Amanda Of Lotsacidots, OCI n 21
		Shamizod Tattle Tail, OCI b 24	Gogees Riki-Tikki-Tavi Of Kimoci, OCI ns 24
			GC Gemlou Paw Prince Of Drumofwild, OCI b 24 GC Cinnful Elegant Lady Of Shamizod DM, OCI b 24

Roope oli jalostuskäytössä pari vuotta ja sai yhteensä 30 jälkeläistä Roosan, Silkun, Ellin ja Purrin kanssa.

Ensimmäisten suomalaisten ocien sukutauluissa kertautui usein yhdistelmä **Gemlou Native Texacan x Lotsacidots Standing Ovation** sekä etäämmältä löytyvät edellisestä luvusta tutut nimet kuten Dalai Golden Cavalier of Ociville, Lynn-Lee White Tiger, Dalai Silver Dollar jne.

Sibirskin-nimellä kasvattanut Maj-Britt Stein pyrki laajentamaan siitospohjaa ja lainasi Takaille eli Gemlou A bit of Magic -naaraalleen Ranskasta kollin **Inca Du Vieux Pont** (Gemlou Safari, OCI n 24 x Gogeas Savane, OCI n 24). Valitettavasti yhdistelmästä syntyi 1995 vain yksi pentu, suklaatabby **Sibirskin Gone with the Wind**, OCI b 22 (tietoja puuttuu SRK). Myös astutus ruotsalaisen Catoninetail O'Boy of Goldpawsin kanssa epäonnistui ja Taika jäi tyhjäksi.

Ensimmäisten Gemlou-linjaisten kissojen jälkeen Stenroosit toivat Yhdysvalloista useita kissoja eri kasvattajilta. 1994 Suomeen saapui Shana Otis-Kuhnertin kasvattama suklaatäplikäs uros Reno eli **Saga Reno Kid** (Saga Rocky Mountain High, OCI bs 24 x Saga Fawn Hall, OCI p 24). Hieinan Renon jälkeen tulivat Suzie eli suklaatäplikäs

EC Galax Midnight Cowboy, OCI c 24
Kuva: Alan Robinson

Kuttoneth Lassoos the Moon of Saga (GC BW NW Saga Mouse Rustler, OCI b 24 x GC Kuttoneth Ursa Minor, OCI b) sekä Richard Tomlisonin kasvattama kanelitäplikäs naaras **Nikki eli Richoci In the Nick-of-Time** (Auxarcs Jump'n Jack Flash Of Richoci, OCI o 24 x GC Ocicountry Makin' Whoopi of Richoci, OCI o 24).

Roopeen tavoin myös Renon neljän polven sukutaulussa näkyy Ahsi Red Squirrel ja myös yksi abyristeytys (F3). Dalai Golden Cavalier toistuu neljän polven taulussa kolme kertaa, lisäksi Cheyvin isä Dalai Golden Phoenix kertaalleen. Reno sai vuoden aikana yhteensä 30 jälkeläistä. Ga-

Sukutaulu 7: Renon ja Susien pennut mm. Galax Sundance Kid ja Galax Midnight Cowboy

CH Saga Reno Kid, OCI b 24, 20.4.1994	Saga Rocky Mountain High, OCI bs 24, 30.7.1992	GC Ociville Mountain Magic of Auxarcs, OCI b 24	CH Colasberos Krugerrand Of Ociville, OCI o 24
		Lotsacidots Sardonyx Of Saga OCI os 24	DM Ociville's Wildestar Of Wrentree DM, OCI b 24, Ociville Grand Slam Of Lotsacidots, OCI ps 24, 9 Ahsi Amanda Of Lotsacidots, OCI n 21
	Saga Fawn Hall, OCI p 24, 22.6.1989	GC Osigatti Sundance Kid Of Saga DM OCI b 24	CH Timberwild Oh What A Boy, OCI b 24
		Ms Mojave Rose Of Saga OCI o 24	Dalai Cocco Bellezza Of Osigatti, OCI b 22 Moontreekats Phoelix Phart, OCI n 24 Jocar Amber Of Saga, ABY o
GIC Kuttoneth Lassoos The Moon Of Saga DM, OCI b 24, 3.12.1993	GC BW NW Saga Mouse Rustler, OCI b 24, 14.10.1992	GC Saga Mouse Rancher Of Kayzie OCI b 24	GC Cbecca's Desert Sage Of Saga, OCI n 24, Osigatti Pantera Of Saga, OCI c
		Saga Many Moons OCI b 24	GC Auxarcs Flippo Of Saga, OCI n 24 Saga Moonpie, OCI bs 24
	GC Kuttoneth Ursa Minor, OCI b 24, 15.9.1992	GC BW NW Echoesofmaja Running Bear Of Saga, OCI b 24	GC Ociville Frosted Levi Of Shadedacres, OCI b 24 CH Kayzie Dreammaker Of Echoesofmaja DM
		CH Osigatti Dotty Dotz Of Kuttoneth DM, OCI b 24	CH Timberwild Oh What A Boy, OCI b 24 CH Osigatti Tiger Lily, OCI b 24

Galax-pentueiden emoina olivat Purri, Pippuri, Roosa, Nikki, Suzie sekä **Galax Hocus Pocus**. Lisäksi Renolla oli pennut Kivikatin-kissalassa, emona **CH Aldebaran Arc-en-Ciel**. Renon jälkeläisiä jalostukseen jäi etupäässä uroksia, mm. suklaatäplikkäs **Galax Lucky Luke** (emona Pippuri eli Sunny Shooting Star), **GIC Galax Jungle King** (emona Roosa eli Gemlou First Lady of Galax), sekä suklaa- ja lilatäplikkäät täysveljekset **IC Galax Sundance Kid** ja **GIC Galax Midnight Cowboy** (emona Suzie eli Kuttoneth Lasso the Moon of Saga).

Galaxin Esa Stenroos oli kiinnostunut ocicatien sukutauluista ja koodasi itse sukutauluohjelman, johon tallensi kaikki tietämänsä ocicatien sukutaulut, niin pitkälle kuin tietoa oli mahdollista saada. Tuohon aikaan sukutauluista oli saatavilla useimmiten vain 3-5 sukupolvea eli kaukaisempi sukulaisuus jäi helposti piiloon. Esa tunsu sukutauluja luultavasti parhaiten Euroopassa ja mielellään auttoi muita kasvattajia sukutauluihin liittyvissä kysymyksissä. Ohjelma oli käytössä myös muutamalla muullakin kasvattajalla. Eläinlääkärinä tuolloin toiminut Suvi Pohjola-Stenroos puolestaan auttoi uusia kissanomistajia ja muita kasvattajia eläinlääketieteellisten kysymysten parissa. Esa ja Suvi pyrkivät solmimaan yhteyksiä Euroopan sisällä laajasti ja luomaan kasvattajien välille yhteistyöverkostoa. Osana tätä Esa ja Suvi sopivat saksalaisen Waltraut Sattlerin (von

Eisenstein -kissala) kanssa kollivaihdoista ja Suomeen tuli vähäksi aikaa suklaatäplikkäs **Shadedacres Snickers** (GC Ociville Frosted Levi Of Shadedacres, OCI b 24 x CH Ociville Miss Mischief of Shadedacres, OCI b 24). Vaihdon tulokset jäivät Suomen kannalta suhteellisen vähäisiksi, sillä muutamasta syntyneestä pennusta ei tiettävästi jäänyt yhtään jalostukseen.

Jalostusyhteistyötä tehtiin 90-luvun puolessa välissä myös muiden eurooppalaisten ocicat-kasvattajien kanssa. Esimerkiksi Hannu Furtenbach (Avallach) lainasi Ransua eli **Galax Golden Panther** -kolliaan Fridkullas-kissalalle ja Halifax-kasvattaja Jessica Lundgren puolestaan lainasi Suomeen Mirka Talevalle (Anórien's) ruskeatäplikkästä kolla **Lambohof Balder** "Lillen". Ruotsinsuomalainen Ironwood's kasvattaja Liisa Norgren teki yhteistyötä useammankin suomalaisen kanssa mm. lainaten Yhdysvalloista tuomaansa suklaatäplikkästä **Auxarcs War Eagle** -kolla Stenrooseille. Galax-kasvattajat Esa ja Suvi tekivät yhteistyötä myös amerikkalaisten kasvattajien kanssa, etenkin Kuttoneth-kasvattaja Victoria Garvinin kanssa. Yhteistyön tuloksena Stenroosit toivat Paavon eli **Kuttoneth New York Ranger** -kollin 1996 sekä saivat lainata suklaatäplikkästä kolla **Shatori Manhattania**.

Muutamaa vuotta myöhemmin Stenroosit toivat myös Barb Stewartin kasvattaman suklaatäplikkään kollin **Auxarcs Arkansas Traveler** eli Traviksen, joka jäikin sitten 1999 lopettaneiden Galaxien viimeiseksi tuonniksi. Viimeisin Galax-pentue oli Travis x Galax Cinderella.

3.6 Suositut näyttelyrotu alusta alkaen

Ocicatien suosio lähti nopeasti Suomeen tuleamisen jälkeen nousuun ja 90-luku oli kasvatuksessa ja näyttelytoiminnassa innokasta aikaa. Varsinaisten serti-näyttelyiden lisäksi monet

ocicatien omistajat ja kasvattajat kiersivät esitelynäyttelyissä tekemässä rotua tunnetuksi. Mukaan lähti useita kokonaan uusia kasvattajia sekä muiden rotujen parissa aloittaneita kasvattajia. 90-luvulla useamman kuin 1-2 pentuetta kasvattaneita oli mm. Anórien's, Avallach, Ginie's, Jokikatin, Kivikatin ja Martinic.

90-luvun loppupuolella myös muut kasvattajat kuin Galax toivat uutta verta Suomeen. Anórien's-kasvattaja Mirka Taleva toi Yhdysvalloista useamman naaraan eri sukulinjoista, mm. suklaatäplikkäs **IC Techichimec Sonata Unicorn**, kanelitäplikkäs **GIC Megadots Silare Vanesse**, suklaatäplikkäs **Maradots Ante Almare** sekä Ruotsista ja Tanskasta suklaatäplikkäät kollit **PR GIC Halifax Pawaw Lilleman** ja **CH Tonga af Watamun**. Avallach-kasvattaja Hannu Furtenbach toi hopeatäplikkään naaraan **CH Techichimec Lunaris**, joka oli lähtömaassa astutettu siniitäplikkään uroksella Eeyore ja synnytti Suomessa pentueen. Yhdessä Talevan kanssa Furtenbach toi siniitäplikkään kollin **IC L'Belle Kailua Kumu**. Ginie's-kasvattaja Merja Björn toi Ruotsista ruskeatäplikkään kollin **Halifax Eye of the Hurricane**. Rekisteröintien osalta 1999 oli vilkkain vuosi, pentuja rekisteröitiin 91 kpl ja ocit olivat kuudenneksi eniten rekisteröity rotu Kissaliitossa.

3.7 Menestyneimmät ocicatit 90-luvulla

Rodun alkuvuosien Suomessa näyttelyitä kier-

sivät suklaatäplikkäs uros **Galax Captain Planet "Kapu"**, suklaatäplikkäs uros **EC Galax Charlie Brown "Jaska"**, lilatäplikkäs uras **EC Galax Midnight Cowboy "Kake"** sekä vähän myöhemmin **EP EC Galax Indiana Jones "Indi"**, **EC Galax Pink Floyd "Floyd"** sekä Indin poika **EC Martinic Straight Flush DM "Helge"**. Näistä kolleista erityisesti Jaska ja Helge keräsivät useita kategorian paras -voittoja, Kapu oli myös Kissaliiton Vuoden Nuori.

Näyttelymenestystä 90-luvulla

Ensimmäinen Suomessa syntynyt Europa Champion uros on suklaatäplikkäs **EC Galax Charlie Brown**.

Ensimmäinen EC-tittelin saavuttanut ocicat-naaras on todennäköisesti suklaatäplikkäs **EC Galax Walking Dream**.

Ensimmäisenä EC-tittelin saavuttanut hopeakissa on hopeatäplikkäs uros **EP EC Guttatus Silver Act of God** ja ensimmäinen EC-tittelin saavuttanut diluutio-ocicat on **EC Galax Midnight Cowboy**.

Ensimmäinen DM-arvon saavuttanut ocicat naaras Suomessa oli **GIC Kuttoneth Lassoes the Moon of Saga DM**. Uroksista DM-arvon saavutti ensimmäisenä **EC FIN* Martinic Straight Flush DM**.

3.8 2000-luvun alkuvuodet

2000-luvun taitteessa ocicat-kasvattajien määrä kasvoi runsaasti. Uusia kasvattajia tuli mm. Animagi, Amas, BlueNote, Cocopah, Embrace, Guttatus, Kittelän, Moosegrove, Old-Indian, Osix, Recknagel, Riddle, Rollick, Silvercomet, Sinimii-ru, Tailer, TopSpot, Washable ja Woodcock's. 2000-luvun alkupuolella Suomeen tuotiin myös useita ocicatteja. Yhdysvalloista tuontiuroksia olivat mm. Saila Tiaisén **Saga Firecracker of Osix**, Eva Piiparinen-Kaijankosken **IC Auxarcs Splendid Tricks of Washable**, Marianne Dannbomin **IC PikesPeak Don Federico**, **PikesPeak Antonio Banderas** ja **PikesPeak Pablo Picasso** sekä urokset **Ocicountry Mulondo** ja **Low Country Whisky in the Jar**. Tuontinaaraita olivat mm. Mirka Taleva/Anórien's kissalan tuonnit **Ociopia Giverny** ja **EC Wild Rain Sashay**.

Eurooppalaisia tuontikissoja olivat mm. Mirka Talevan Ruotsista tuoma **S*Ironwoods Darling Mata Hari** ja Saksasta **Dreamtigers** -kissalasta tuodut uros **Antares** sekä naaras **Emotion**. Moosegrove kissala puolestaan toi Norjasta naaraan **N*Mendels Freya of Moosegrove** sekä Ruotsista uroksen **S* Vargagårdens Sisu Maxwell JR**.

Uutta verta tuli myös australialaistaustaisen Norjassa asuvan uroksen Ocivalley Starfare Gem kautta, jota Moosegrove-kissala lainasi käyttöön omille naarailleen.

3.9 Miten 2000-luvun kissat näkyvät tämän päivän ocicatin sulutauluissa

2000-luvun alun Ginie's kasvateista etenkin naaras **SP CH Ginie's Fiona** toistuu useampaankin kertaan nykyisissä sukutauluissa. Ginie's-kissala on rekisteröinyt kasvatusuransa aikana 44 pentua ja 10 pentuetta.

Anórien's kasvateista sukutauluissa toistuu

IP EC Guttatus Basia Mille DM
Kuva: Heikki Siltala

Anórien's King Longtail sekä erityisesti tämän jälkeläiset **CH Anórien's Silbanásti** (22 pentua), Ruotsiin viety **Anórien's Cahppes Arvi** (11 pentua), Englantiin viety **Alit Albmi** (22 pentua). Anórien's-kissalaan vuosina 2000-2009 rekisteröitiin yhteensä 61 pentua.

Sufia Korhosen BlueNote -kissalan kasvateista nykyisissä sukutauluissa toistuu eniten uros **EC BlueNote Herr Dr. Neuhaus**. 2002-2009 vuosien aikana BlueNote kasvatti 15 pentuetta ja 57 pentua.

Marjo Vormiston Guttatus-kissala aloitti kasvatuksen 2000-alussa, kasvattaen 29 pentuetta, joissa 104 pentua. Nykyisissä ocicat-sukutauluissa tulee vastaan mm. naaraat **SP EC Guttatus Wintergust Wonder**, **SP EC Guttatus Angel of Harlem**, **IP EC Guttatus Basia Mille DM** sekä uros **EP EC Guttatus Silver Act of God** (edellä-

EC Moosegrove Escuro Elegante, DM

EC Martinic Straight Flush DM
Kuva: Ulrike Schantz

mainitun Anórien's King Longtailin poika).

Arja ja Jukka Martikaisen Martinic-kissalaan rekisteröitiin 2000-2009 yhteensä 31 pentua. Nykyisissä sukutauluissa näkyy mm. naaras **CH Martinic Make My Day** ja uros **EC Martinic Straight Flush DM**

Ida Vainion ja Sari Jääskeläisen Moosegrove -kissala aloitti edelleen jatkuvan ocicat-kasvatuksensa vuonna 2002. Pentuja rekisteröitiin 2000-2009 yhteensä 63. Moosegrove alkuvuosien kasvatteja toistuu nykyisissä sukutaulussa esim. uros **IC Moosegrove Adonis** ja naaras **Moosegrove Escuro Elegante DM**.

Marjo ja Merja Mäkisen Recknagel-kissalan pentuja rekisteröitiin yhteensä 56. Nykyisissä sukutaulussa toistuu kanelitäplikäs uros **GIC Recknagel Tomhänks**.

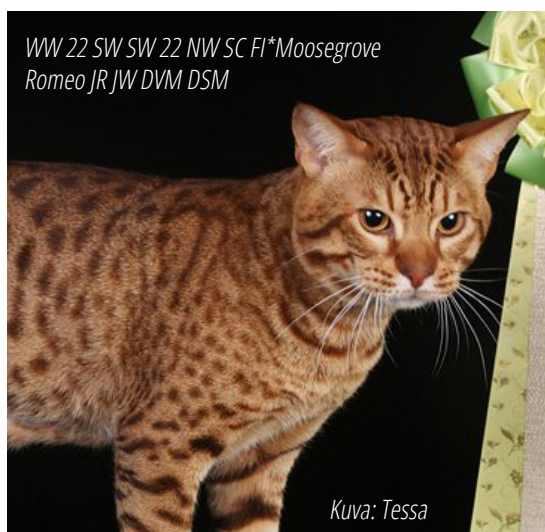
Emmi Ruukki, Silvercomet-kissala aloitti 2000-luvun puolessa välissä. Pentuja kissalaan rekisteröitiin 2009 loppuun mennessä 45. Nykyisissä sukutauluissa 2000-luvun Silvercomet kissoista toistuu ainakin **SC Silvercomet Lady Diana DVM**.

Maija Markelin aloitti kasvattamisen Topspot-kissalassaan vuonna 2004. 2009 loppuun mennessä Topspot pentuja rekisteröitiin 50 kpl. Nykyocien sukutauluissa toistuu mm. urokset **GIP Topspot Magique du Noel JW** ja **SC Topspot Rum Tum Tugger**.

3.10 Näyttelymenestystä 2000-luvulla

Suomalaisista ocicateista ensimmäisenä tittelin saavattuneita kissoja:

WORLD WINNER, WW

WW 22 SW SW 22 NW SC FI* Moosegrove Romeo JR JW DVM DSM
SCANDINAVIAN WINNER, SW
SW NW SC FIN* Moosegrove Phoenix JW DSW DVM DSM, 2011

NATIONAL WINNER, NW
NW IP SC FI* Moosegrove Ad Victoriam JW DVM DSM, 2012

JUNIOR WINNER, JW
EC FIN* Guttatus King Minos JW, 2004

DISTINGUISHED SENIOR WINNER, DSW
SW NW SC FIN* Moosegrove Phoenix JW DSW DVM DSM, 2003

DISTINGUISHED VARIETY MERIT, DVM
SC FIN* Moosegrove Icaro Idilico JW DVM, 2010
SC FIN* Silvercomet Lady Diana DVM, 2010
SP FIN* Moosegrove Imperatriz Iris DVM, 2010

DISTINGUISHED SHOW MERIT, DSM
SW NW SC FIN* Moosegrove Phoenix JW DSW DVM DSM, 2012

3.11 Kotimaiset ocicatkasvattajat kautta aikain

Abricuksen, Aldebaran, Allegretto, Amare-Cattus, Amas, American-Dream, Animagi, Anórien's,

Arrowhill, Avallach's, BlueNote, BlueVanda, Catstrait's, Cocopah, DarrenCat, Diskordian, DottedLine, Embrace, Ermintrude, FightClub, Galax, Ginie's, Goldenspot's, Gringrott's, Guttatus, Hallavan, Hiutaleen, Ikikuun, ImperatasLegacy, Jokikatin, Kharman, Kisulin, Kittelän, Kivikatin, Kukkaratarhan, Lirukallion, LucaBlue, Mariacat's, Martinic, Mimukisun, Monsoon's, Moonstream, Moosegrove, My-Mind's, Nappatassun, Northalla, OcimumBasilicum, Old-Indian, Onnikatin, Osix, Pampopin, Papun, Peikkolan, Poseidonian, Puna-kuun, Quan, Recknagel, Riddle, Rollick, Shegur'n, Sibirskin, Silvercomet, Sinimiiru, Slippers, Somalinnan, SonSon, Spotcat's, SpottyDotty, Sunny's, Tailer, Tocicat, Topspot, Uniikki, Vinkeä, Washable, WiliWilla, Wisdom, Woodcocks.

3.12 Katsaus naapurimaihin

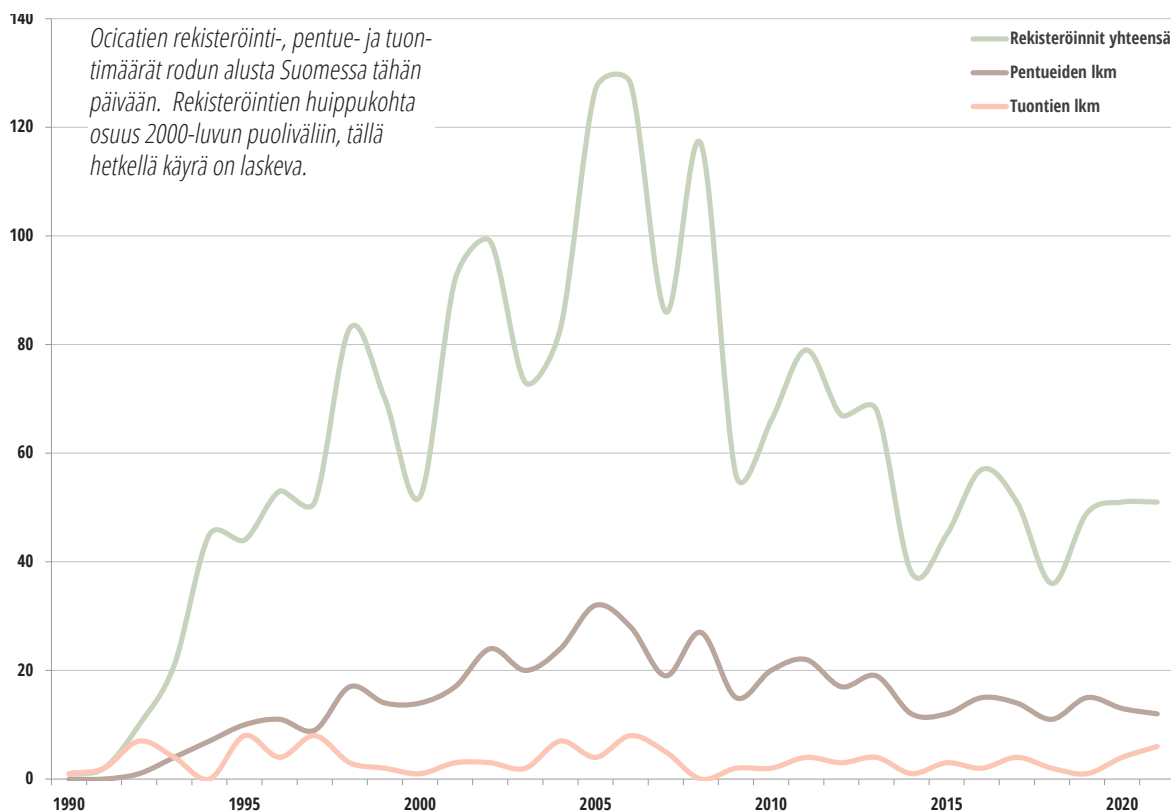
Naapurimaiden kuten Ruotsin ocicat-kasvatus on myös vaikuttanut oleellisesti suomalaisten ocicatien geenipohjaan. Ensimmäisenä ruotsalaisten matadorina voitaneen pitää ruskeatäplikästä **EC Catoninetail O'boy of Goldpawsia** (Catoninetail Samurai Mike of L'Belle, OCI n 24 x Catoninetail Hedwig, OCI b 24). O'Boyn pennuista jäi melkein jokainen jalostukseen, lisäksi sukutauluissa tois-

tuu O'Boyn täyssisko "Sheeba" eli **IC Catoninetail Sheeba of Halifax**. Sheeba ja O'Boy edustavat vanhempaa ocikantaa eikä sukutaulussa tarvitse seurata kovin montaa polvea taaksepäin kun ollaan jo alkuperäisissä risteytyksissä esim Darwin Virga. Neljän polven taulussa näkyy myös yksi abessinialaisristeytys. Toisella aikoinaan suosituilla kollilla **GIC BC Katz Holoholo of Milkwaukees** oli melko runsaasti pentuja. Holoholon perimää löytyy myös suomalaisten ocicatien sukutauluista. Holoholon lisäksi tai hänen sijastaan sukutauluista löytyy täyssisko **IC BC Katz Ahinahina of Halifax**. Erityisesti Ahinahina kertautuu Halifax- ja Pawaw -kissaloiden yhteistyönä tekemässä pentueessa, jossa isänä oli Pawaw Batman S.O.S (Catoninetail O'boy of Goldpaws, OCI n 24 x Shatori Trade Secret, OCI b 24). Käytännössä on vaikeaa välttää törmäämistä em. sisaruspareihin nykyisten ocicatien sukutauluissa.

4. RODUN NYKYTILANNE

4.1 Sanastoa - sukulaisuus, linjasiitos, sukusiitos ja muut

Sukulaisuus tarkoittaa kahden eläimen välistä sukulaisuussuhdetta eli samojen geenien toden-

näköistä osuutta. Keskenään sukua olevat yksilöt ovat genotyypiltään enemmän toistensa kaltaisia kuin jonkun populaation yksilöt keskimäärin. Ocicatien tapauksessa yksittäisellä rodun edustajalla on sukutaulussaan useita muiden yksilöiden kanssa yhteisiä kantavanhempia, jotka myös kertautuvat sukutauluissa useita kertoja. Jalostukseen käytettävien yksilöiden keskenäisen sukulaisuuden tarkastelua varten on muutamia työkaluja: sukusiitosprosentti (COI), sukukatkerroin (ALC) sekä ocicatien kohdalla rodun omat työkalut Foundation ja Chevy-kerroin.

Sukusiitosaste ja sukusiitosprosentti (COI)

Sukutaulussa olevien tietojen perusteella voidaan arvioida paritettavien kissojen laskennallinen sukulaisuutta kuvaava sukusiitosprosentti. Kahden täysin eri linjaa tai rotua edustavan kissan sukusiitosprosentti on aina 0, riippumatta sukupolvien määrästä. Jos kissan vanhemmat ovat keskenään esimerkiksi serkuksia, on yksilön sukusiitosaste 6,25 %. Jos kissan vanhemmat ovat keskenään täyssisaruksia, on sukusiitosaste 25 %. Eläinjalostuksessa käytettävät termit kuten suku- tai sisäsiitos sekä linjasiitos tarkoittavat kaikki toisilleen sukua olevien yksilöiden parittamista. Linjasiitoksella tarkoitetaan yleensä lievää sukusiitosta, yleensä alle 6,25% siten että lähimmät yhteiset vanhemmat esiintyvät sukutaulussa aikaisintaan 4-5 sukupolvessa.

Sukusiitoksen tarkoituksena on jalostaa ha-

luttuja ominaisuuksia nopeasti, esimerkiksi yhtenäistää jokin rodun ulkonäössä tavoiteltava piirre. Tämän saavuttamiseksi tuotetaan em. ominaisuuden suhteen homotsygoottisia yksilöitä (molemmilta vanhemmilta tulee sama geeni). Sukusiitoksen haittapuolena perinnöllisten sairauksien esiintyvyys lisääntyy perimän vaihtelun supistuessa. Jalostustutkijoiden (mm. Kempe ja Mäki) mukaan sukusiittoisuus lisää yksilön sairastavuutta koko elämän ajalla ja aiheuttaa mm. vastustuskyvyn heikkenemistä, tulehdusalttiutta ja lyhentää elinikää. Siitä seuraa kasvatuksessa lisääntymisvaikeuksia kuten heikkoa tiinehtymistä, keskenmenoja, muumioita, lisääntynyttä pentukuolleisuutta (pennut syntyvät kuolleina tai menehtyvät ensimmäisten elinviikkojen aikana) sekä epämuodostumia. Pentuekoko voi myös pienentyä.

Eri nisäkäslajeja koskevien tutkimusten perusteella sukusiitoksen haittavaikutukset alkavat näkyä yksilöissä keskimäärin sukusiitosasteen ylitäessä 10 %. Monet perinnölliset sairaudet ovat polygeenisesti tai resessiivisesti periytyviä ja matalakin sisäsiitos lisää erilaisten vikojen esiintyvyyttä. Kaikki rodut, joissa ei tehdä risteytyksiä tai rotuunottoja, ovat ns. suljettuja kantoja, joissa sukulaisuus vääjäämättä lisääntyy sukupolvi toisensa jälkeen.

4.2 Ocicatien sukusiitos

Nykyisten ocicatien sukusiitoskerroin on huo-

SC Northalla Moonlight,
OCI os 24

lellisten jalostusvalintojen seurauksena pystytty pitämään lähellä nolaa kun tarkastellaan sukutaulua 5-6 sukupolven ajalta. Muiden, vain muutama yhteiseen kantayksilöön nojaavien rotujen tavoin sisäsiitosaste kasvaa nopeasti jos tarkastatellaan esimerkiksi 10 sukupolvea tai kokonaissukusiitoskerrointa. Kokonaissukusiitos vaihtelee ocicateilla tyypillisesti 20-30% välillä. Siitosaste näin ollen vastaa laskennallisesti täysisar / vanhempi-jälkeläinen yhdistelmä sukusiitosta, vaikka yksilöt eivät olisi toisilleen läheistä sukua toisilleen useampaan sukupolveen. Luku on melko korkea verrattuna eläinjalostuksessa yleisesti suositeltuun korkeintaan 6.25% sisäsiitosasteeseen (mm. Kempe 2020). Vastaavia lukuja ja haasteita tavataan myös useilla muilla roduilla, mukaanlukien suureksi mielletty populaatiot.

Ocicat-rotua mainostettiin 90-luvulla terveenä rotuna ja korostettiin risteytysten ulkosiitoksen tuomia terveyshyötyjä "hybrid vigor". Ensimmäisissä risteytyksissä käytettyjen kissojen (ABY, AMS, SIA) omat taustat vaihtelevat aika paljon, samoin tapa, jolla roturisteytyksiä on viety eteenpäin. Joidenkin taustalla olevien kissojen suku-

taulu on suhteellisen monipuolinen, esimerkiksi Whitehead Elegante Sun (Dalai She:n isä). Jotkut kantakissat kuten Mai-Ed Tabith Blair (Darwin Vierdalai of Dalain emo) tai Raby Chuffa (Dalai Deta Timin of Selenen isä) ovat peräisen vanhempi-jälkeläinen -yhdistelmästä. Periaatteessa yksilön omalla sisäsiitosasteella ei ole merkitystä roturisteytyksen kaltaisessa ulkosiitoksessa, mutta tilanne muuttuu kun näitä yksilöitä kertaantuu yksittäisen kissan sukutaulussa.

4.3 Sukukatkerroin ja ocicatit

Sukukatkerroin on yksinkertainen malli, jolla ilmoitetaan kuinka suuri osuus sukutaulun tiedossa olevista esivanhemmista on eri yksilöitä. Sukukatkerroin lasketaan arvolla 0-1 halutun sukupolvimäärän mukaisesti. Jos yksittäisen kissan kaikki tiedossa olevat esivanhemmat ovat eri yksilöitä on sukukatkerroin 1. Jos tiedossa on esimerkiksi 100 esivanhempaa, mutta vain 50 niistä on eri yksilöitä, on sukukatkerroin 0,50. Yksittäistä sukupolvea tarkastellessa sukukato on suurin mahdollinen silloin kun kaksi sisarusta paritetaan keskenään, jolloin syntyvillä jälkeläisillä on vain 2 isovanhempaa.

Sukukatkerroin näkyy joissain sukutauluohjelmissa ja on helppo laskea itse tarkastelemalla montako uniikkia esivanhempaa kissalla on esimerkiksi kuuden polven sukutaulussa ja jakaa määrä esi-isien maksimilla. Esimerkiksi jos Kissaliiton tai Pawpedsin sukutaulutietokannassa näkyy 96 uniikkia nimeä maksimin ollessa 126 on sukukatkerroin $96/126 = 0,762$. Tyypillisesti korkean sisäsiitosasteen yksilöillä on yleensä myös matala sukukatkerroin, mutta näiden kahden työkalun välillä on eroja. Eroja tulee myös siitä, miten eri tietokannat käsittelevät ne yksilöt, joiden tausta ei ole sukutaulussa tiedossa (tiedot

IC Punakuun Bakht, OCI c 24
Kuva: Tessa

Tessa LO
PHOTOGRAPHER

PR SC Dragon Amagitsune *RU, OCI o 24
ja Sonson Bustle Bomb, OCI ns 22

Northalla Vaporous Element, OCI b 24

joko puuttuvat tai kissa on merkitty "Foundation" eli on esimerkiksi risteytyskissan taustalla oleva muunrotuinen yksilö). PawPeds sukutauluohjelma sekä Kissaliiton rekisteri poistaa kaikki tuntemattomat uniikiksi laskettavien joukosta, jolloin esimerkiksi F1 ABY/OCI risteytyskissalle ilmoitetaan vain 30/62 uniikkia esi-isää. Tällöin ohjelma väittää sukukatokertoimeksi 0,533 vaikka yksilön kokonaissukusiitos on 0% ja sukukatokerroin todellisuudessa 1. ProCat-sukutaulutietokanta puolestaan laskee puuttuvat nimet uniikeiksi. Tämä toimii risteytyslinjaisten kohdalla oikeammin, mutta voi johtaa harhaan esimerkiksi voimakkaasti sukusiitetyn yksilön kohdalla silloin jos sukutaulusta puuttuu tietoja.

4.4. Ocicatien omat kertoimet Chevy ja Foundation

Luvussa 3.3 mainittu Dalai Golden Cavalier of Ociville eli Chevy toistuu nykyisten ocicatien sukutauluissa jopa 50-60 kertaa yhdessä sukutaulussa. Kollin perimän osuus on laskennallisesti usein 20-30% eli lähellä tai enemmän kuin yksilön isovanhempien osuus perimästä (25%). Tämän ilmiön seuraamista varten on ocicatien PawPeds-sukutaulutietokannassa erillinen Chevy-kerroin. Kertoimen avulla voi esimerkiksi pyrkiä tekemään sellaisia jalostusvalintoja, joilla Dalai Golden Cavalier of Ociville kertautumista pystytään hillitsemään. Suuri määrä Chevyä tai Chevyn isää Golden Phoenixiä on yhdistetty mm. kohonneeseen pentukuolleisuuteen. Isä eli Golden Phoenix toistuu Chevyn lisäksi suomalaisten ocicatien sukutauluissa tyypillisesti mm Dalai Cocco Bellezzan ja Glennacres Rousseua of Colasberos

kautta sekä vanhoissa ruotsalaislinjoissa Dalaisands Aramintan kautta. Kyseessä on laskennallinen työkalu eli lähinnä suuntaa-antava. Puutteet tai virheet sukutaulutietokannassa voivat vääristää tulosta.

Roturisteytystaustasta huolimatta nykyisten ocicatien sukulinjat palautuvat hyvin pitkälle muutama samaan kantayksilöön. Tyypillisen ocicatin kohdalla nämä ovat

Dalai She n. 30-35% perimästä
 Whitehead Elegant Sun n. 15%
 Mai-Ed Tabitha Blair n. 13%
 Dalai Quicksilver n. 7%

Toisin sanoen nämä "Top 4" kantayksilöä edustavat yhdessä suurimmillaan jopa 65-70% yksittäisen ocicatin perimästä. PawPedsin "Foundation" työkalun avulla on mahdollista tarkistaa kuinka paljon suunniteltu pentue kertaa kantakissoja Koska kyseessä on laskennallinen työkalu ovat sen tulokset suuntaa-antavia. Poikkeamat kuten puutteelliset tiedot sukutaulussa voivat vääristää tulosta.

4.6 Tehollinen populaatiokoko

Tehollinen kannan koko (NE) kuvaa rodun geneettistä monimuotoisuutta ja jalostuspohjan laajuutta. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodusta häviää erilaisia geeniversioita. Rodun keskinäinen sukulaisuus lisääntyy ja sukusiitosaste kasvaa sitä nopeammin mitä pienempi on tehollinen populaatiokoko. Jalostus-

Anórien's Tinúviel, OCI b 24
 Kuva: Mirka Taleva

neuvoja Katariina Mäen mukaan minimimääränä hyvästä populaatiokoosta on 25 lisääntyvää urosta ja 50 naarasta, jotka eivät ole keskenään läheistä sukua (ei yhteisiä sukulaisia kolmen tai neljän sukupolven etäisyydellä). Tämä vastaa tehollista kokoa 67. Koon tulisi lyhyellä aikavälillä olla vähintään 100 ja pidemmällä tarkasteluvälillä selkeästi tätä enemmän, jotta sukusiitoksen haittavaikutuksilta vältyttäisiin. Mäen mukaan satoihin tai tuhansiin yltävä pitkän aikavälin tehollinen populaatiokoko on useimpien koira- ja kissarotujen kohdalla mahdotonta saavuttaa ilman risteytyksiä. Rotu, jonka tehollinen populaatiokoko on alle 50 katsotaan olevan kriittisessä tilassa. Oci-

catien tehollinen populaatioko (kts taulukko) on ollut riittämätön suurimman osan aikaa. 2000-luvun alussa näkyy tilanne, jossa hetkellisesti tehollinen populaatio on ylittänyt kriittisen, mutta ei ole yltänyt lyhyen aikavälin minimiin 100. Pitkän aikavälin suosituksesta eli satoja tai tuhansia yksilöitä jalostuksessa ollaan kaukana. Mäki toteaa lukumäärän perusteella lasketun tehollisen koon olevan yliarvio, sillä kaava olettaa, etteivät jalostuksessa käytettävät yksilöt ole toisilleen sukua ja että jälkeläismäärät ovat tasaisia.

5. OCICAT LUONNE

5.1 Luonne rotumääritelmän mukaan

Rotumääritelmässä ocicatin luonnetta on kuvattu hyvin lyhyesti, mutta ehkäpä siinä on tiivistetynä juuri se mitä ocicat on "It is alert to its surroundings and shows great vitality". Aktiivinen, valpas ja kiinnostunut kaikesta.

5.2 Luonne ja käyttäytyminen arjessa

Kotioloissa ocicat on mitä ihanin, seurallisin ja sosiaalisin lemmikki. Se osoittaa kiinnostustaan kaikkiin perheen askareisiin ja haluaa olla osa sitä. Rohkean ja uteliaan luonteensa takia ocicat sopeutuu hyvin uusiin tilanteisiin ja osoittaa rakkautta palvelijoilleen. Ne osaavat olla myös hyvin itsepäisiä ja vaativia, mutta kuitenkin erittäin kilttejä.

Helsingin Yliopiston käytöstutkimuksen mukaan suurin osa ocicateista on energiatasoltaan keskivertoa energisempiä. Ne vaativat omistajiltaan ja lajitovereiltaan paljon huomiota ja aktiiviteettia, jottei tarve muutu häiriökäyttäytymiseksi. Ne kiintyvät niin omistajiin kuin lajitovereihinsa tiukasti, mutta hyväksyvät uudet tulokkaat laumaan melko helposti, hieman iästä riippuen. Uteliaina kissoina ne ovat pääosin tutustumassa vieraisiin ja kerjäävät huomiota tauotta. Mukaan mahtuu myös yksilöitä, joita ei vieraat ihmiset tai eläimet kiinnosta juurikaan, vaan arvostavat omaa rauhaa.

Tähän saattaa vaikuttaa tutkimuksen mukaan myös hajuerkkyys, joka osalla vastaajista nousi erilaisten käytösmuutoksien syyksi.

GIC Mitha Goobita Yangatin ja SC Northalla Juniper

Ocicat on melko nopea oppimaan uusia asioita ja temppejuja. Motivaattorina useimmille toimii halu miellyttää, sekä ruokapalkinto.

Osalle ocicateista näyttelyharrastus on normaalia "arki-elämää". Pennusta asti näyttelyihin ja matkustamiseen tottunut kissa on näyttelyhallissa kuin kotonaan. Ne nauttivat huomiosta, jota harrastus tuo mukanaan yllinkyllin. Toisille ei näyttelytilanteet sovi ja tähän taustatekijöinä saattaa olla ocille ominainen voimakas hormoni-toiminta sekä myös hajuerkkyys.

CH FI*Topspot After Midnight

SpottyDoty Tuu-Tikki

6. TERVEYS JA LISÄÄNTYMINEN

6.1 Yleiskuvaus terveydestä

Ocicat-kasvattajat näkevät rodun terveenä ja elinvoimaisena. Ocicatilla on toki samoja sairauksia kuin muillakin kissoilla, ja kasvattajien on erityisen tärkeää seurata sairauksien ilmenemistä jatkuvasti. Kuten aiemmin on kerrottu, ocicat-rodun taustalta löytyy abessinialaisia, siamilaisia ja amerikanlyhytkarvakissoja. Näin ollen näille roduille tyypilliset sairaudet voivat olla mahdollisia ocicateillakin.

Ocicatit olivat mukana Hannes Lohen työryhmän tekemässä laajassa kissojen terveyttä ja käytöstä käsittelevässä tutkimuksessa (Vapalahti et al. 2016). Roduista abessinialainen, ocicat ja somali yhtenä ryppäänä (ABY/OCI/SOM). Tällä roturyhmällä todettiin esiintyvän keskivertoa enemmän hammassairauksia, samoin kuin itämaisilla kissaroduillakin. Hammassairauksiin kuuluvat mm. ientulehdukset ja hammassyöpyvät. Lisäksi ABY/OCI/SOM-roturyhmällä havaitaan keskitasoa enemmän virtsateihin liittyviä sairauksia. Yksistään ocicateille tyypillisiä sairauksia ei tutkimuksessa noussut esille.

Ocicat ry:n KTO-työryhmän terveys- ja ikäkysely toteutettiin marras-joulukuussa 2023 [61b]. Tähän ocicatien omistajille suunnattuun kyselyyn tuli 176 vastausta, joista elossa olevia kissoja 130 ja menehtyneitä 46 kpl. Sairauksien osalta tässä kyselyssä tiedusteltiin omistajilta vapaamuotoisesti, mitä sairauksia kissalla on.

Elossa olevien kissojen osalta suurimmalla osalla ocicateista (59 %) ei ollut mitään sairauksia. Eniten mainittiin hammassairauksia (7 %) kuten syöpymät ja ientulehdus. Myös kasvaimia (6 %)

SC Northalla Moonlight ja
CH SE*OzzySpot's Calippo Ize

ja munuaissairauksia (4 %) raportoitiin. Kyselyssä omistajien annettiin kertoa vapaasti mahdollisista sairauksista. Kaikilla mainituilla sairauksilla ei välttämättä ole tutkimuksilla varmistettua diagnoosia, joten tuloksia voidaan pitää suuntaa-antavina ja tarkempia tietoja olisi hyvä hankkia.

6.2 Lisääntyminen

Ocicateja pidetään yleisesti hyvinä kasvatuskissoina, joilla on hyvät emon vaistot ja pääsääntöisesti hyvin sujuvat synnytykset.

Ocicat-naaraiden kiimojen alkamisistä, kiimojen välistä ja kestosta, tai urosten sukukypsiksi tulemisesta ei ole saatavilla tilastoa. Ocicat-kasvattajien kokemusten perusteella naaraat tulevat ensimmäisen kerran kiimaan melko nuorena, noin 6–9 kk iässä ja jotkut jopa alle 6 kk, mutta se riippuu linjoista, ympäristökijöistä, ja myös siitä mihin aikaan vuodesta kissa on syntynyt.

Monet ocicat-naaraat ovat hormonaalisesti hy-

Amare-Cattus Heroic Hermione, OCI as 24 pentuineen

Vinkeän pentue 2022

vin aktiivisia, ja tulevat kiimaan noin 14 vrk välein, kiiman kestäessä noin 5–8 vrk. Joillain naarailla kiimat lakkaavat pimeimpien ja valoimpien vuodenaikojen ajaksi (talvi- ja kesätauko) alkaakseen uudelleen kun lähestytään kevät- tai syyspäiväntasausta, mutta joillain naarailla kiimat jatkuvat ympäri vuoden. On olemassa myös linjoja, joissa naaraiden kiimakierto on pidempi.

Käytännössä kasvattajien on joskus sen siitosuran aikana käytettävä naaraskissallaan joko kiimanestopillereitä tai hormoni-implanttia, sillä jatkuvat kiimat ovat raskaita kissalle. Näiden käytöstä ja vaikutuksista ei ole tällä hetkellä kerättyä tietoa.

Uroskissoilla on myös pääsääntöisesti voimakas hormonaalinen aktiivisuus, ja jotkut kollit merkkäilevät virtsalla reviiriään. Joissain linjoissa urokset eivät merkkäile yhtä paljon. Tämä riippuu luonnollisesti myös paljon ympäristötekijöistäkin.

Uroksilla esiintyy jonkin verran piilokiveksisyyttä, ja kasvattajilla on käsitys, että tämä taipumus on perinnöllistä eli kulkee linjoissa. Tilastotietoa kivesten laskeutumattomuudesta ei ole saatavilla – Kissaliiton tiedoissa on vain merkintöjä normaalisti laskeutuneista kiveksistä, sillä tämä terveystieto tyypillisesti lähetetään vain näyttely- ja kasvatuskissojen osalta [62c].

Tilastotietoa ocicatien lisääntymistä koskien on saatu Suomen Kissaliittoon v. 1993–2023 rekisteröityjen ocicatien tiedoista [62a] ja lisäksi tietoa on kerätty suomalaisille ocicat-kasvattajille suunnatulla kyselyllä loka-marraskuussa 2023 [62b].

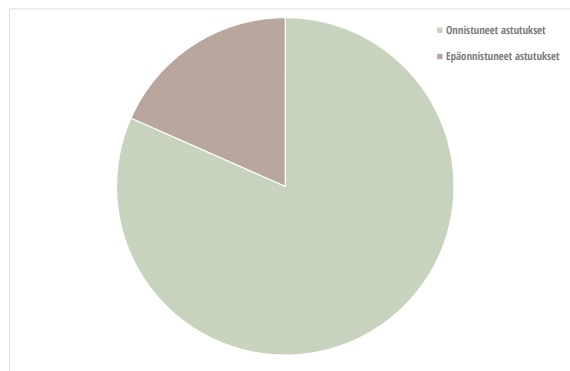
6.2.1 Astutukset ja tiineys

Pääsääntöisesti astutukset sujuvat hyvin. Monilla

ocicat-kasvattajilla on käytäntönä laittaa uros ja naaras yhteen noin toisena kiimapäivänä ja antaa niiden olla yhdessä niin kauan kuin astutuksia tapahtuu, ei kuitenkaan kauempaa kuin noin kaksi vuorokautta.

Ocicat-kasvattajille suunnatussa kyselyssä kerättyjen tietojen mukaan epäonnistuneiden astutusten osuus on noin 18.4% [62b]. Epäonnistumisen syitä voivat olla esimerkiksi kollin haluttomuus astua, ajoituksen haasteet, tai tuntemattomat syyt, joita voisivat selittää naaraan tai uroksen terveysongelmat.

6.2.2 Astutusten onnistuminen vs epäonnistuminen

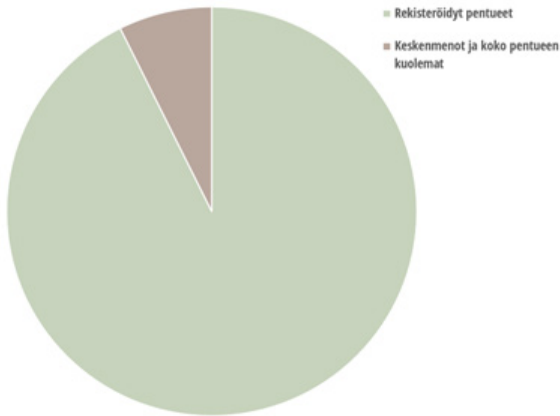

Astutusten onnistuminen		
Epäonnistuneet astutukset	52	18,4 %
Onnistuneet astutukset	231	81,6 %

Keskimääräinen tiineyden kesto on 65-66 vrk, mutta tästä ei ole saatavilla tarkempaa kerättyä tietoa. Kasvattajakyselyn perusteella keskenmenojen (alle 58 tiineysvuorokautta) osuus tiineyksistä oli noin 7,4%. Tämä luku sisältää myös sellaiset pentueet, joissa yhtään pentua ei ole elänyt rekisteröintiin saakka [62b]. 6.2.1 Keskimääräinen pentuekoko

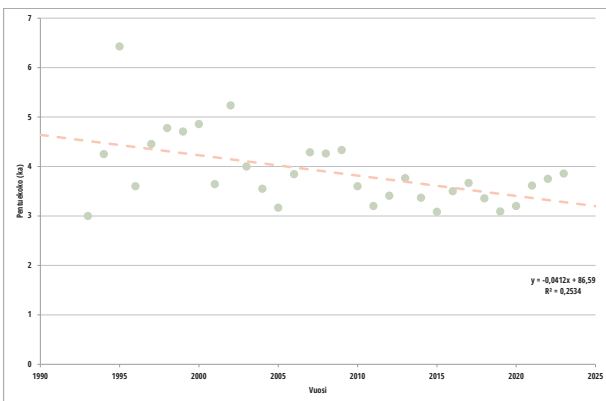
6.2.3 Pentueet ja kuolleisuus

Ocicatit ovat rakenteeltaan lihaksikkaita ja sula-valinjaisia kissoja, ja yleensä ocicat-kasvattajat pitävät ocicateja hyvinä synnyttäjinä ja luontaiset

Pentuemäärät ja keskenmenot		
Rekisteröidyt pentueet	214	96,2 %
Keskenmenot ja koko pentueen kuolemat	17	7,4 %

vaistot omaavina emoina. Varsinkin ensikertalaiset emot toki turvautuvat mielellään omaan ihmi-

seensä synnytyksinä.

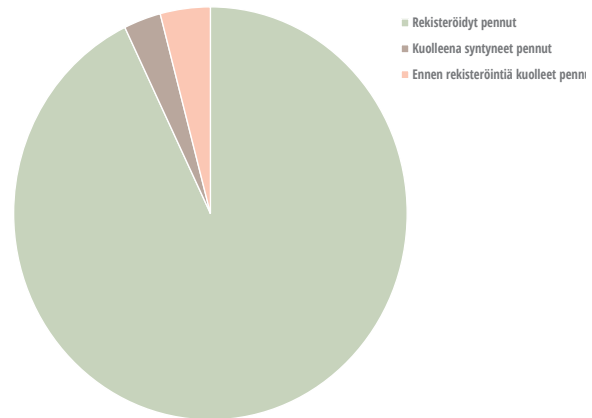
Ocicatin keskimääräinen pentuekoko on noin 3,86 pentua [62a]. Pentuekoko näyttää pysyneen suunnilleen samana 2010-2020-luvuilla, mutta aikaisemmin keskimääräinen pentuekoko on ollut hieman suurempi. Kyselytutkimuksen mukaan pentuekoko on keskimäärin 3,70 pentua [62b]

Pennut ovat tavallisesti noin 90–100 g painoisia, mutta syntymäpainot voivat vaihdella pennusta toiseen ja pentueiden välillä paljonkin riippuen pentueen koosta, emosta ja muista tekijöistä.

Keisarinleikkausten osuus synnytyksissä on Omakissan tietojen mukaan ollut noin 6% vuo-

sien 2013–2022 jaksolla [62c]. Kasvattajakyselyn mukaan kuolleina syntyneiden pentujen osuus on keskimäärin 3,1% [62b].

Ennen rekisteröintiä menehtyneiden pentujen osuus on kasvattajakyselyn mukaan 4.1% [62b]. Yleisiä mainittuja syitä pentukuolemille olivat kehitysmättömät keuhkot (viitaten ennenaikaisen syntymään), infektiot, vartaloalueen aukileet, sydämen tai sydänperäiset sairaudet sekä muut epämuodostumat. On ollut myös pentuja, jotka tuntemattomasta syystä ovat olleet epätavallisen pieniä eivätkä ole kasvaneet normaalisti. Myös kitalakihalkio, lattarinta ja suolentuppeumat on

Pentumäärä - elävät (rekisteröidyt) ja kuolleet		
Rekisteröidyt pennut	791	92,8 %
Kuolleena syntyneet pennut	26	3,1 %
Ennen rekisteröintiä kuolleet pennut	35	4,1 %

mainittu pennun kuolinsyynä.

6.3 Kehityshäiriöt ja perinnölliset viat

Kaikille kissoille tyypillisistä ja yleisistä kehityshäiriöistä ocicateilla on havaittu sydämen kehityshäiriötä, kitalakihalkioita sekä napa- ja palleatyrä. Hännän epämuodostumia kuten knikkihäntää ocicateilla esiintyy myös satunnaisesti. Kivesviat ovat ocicateilla tietyvästi harvinaisia. Synnyttämiset rakenneviit voivat olla selkeästi havaittavia kuten kitalakihalkio tai piileviä kuten vasta myöhemmällä iällä paljastuva sydänvika.

Keskenmenon tai kohtukuoleman taustalla voi myös olla rakennevika. Synnyntäisillä rakennevioilla on useita eri aiheuttajia. Joidenkin ongelmien kohdalla mekaniikka on selvä, esimerkiksi kissaruttoviruksen aiheuttama pikkuaivojen kehityshäiriö rokottamattomilla kissoilla tai dominoivan geenivirheen aiheuttama monivarpaisuus. Joidenkin synnyntäisten vikojen, esimerkiksi kivsvikojen kohdalla tiedetään, että kyseessä on periytyvä vika, mutta periytymismekanismi on epäselvä. Joidenkin häiriöiden kohdalla epäillään ympäristötekijöitä kuten viruksia tai myrkyjä tai useamman tekijän yhdistelmää.

Abessinialaisilla esiintyviä perinnöllisiä sairauksia ovat Pyruvaattikinaasientsyymien puutos (PK-anemia, PKdef) ja etenevä verkkokalvon rappeuma (PRA), jotka molemmat voidaan nykyisin todeta DNA-testillä. Omakissan terveystietojen testitulosten joukossa ei ole yhtään poikkeavaa PK-anemia- tai PRA-tulosta (joulukuu 2023). PKd-anemia-negatiivisia (N/N) geenitestituloksia löytyy 52 kpl, kun taas PRA-negatiivisia geenitestejä löytyy 53 kpl ja normaaleja silmäpeilauksia 5 kpl [62c]. Lisäksi monet kasvattajat ovat testanneet kasvatuskissoja ottamalla geenitestinäytteen kotona, jolloin siitä ei tule merkintää Kissanliiton rekisteriin. KTO työryhmä ei ole tietoinen, että PRA:n tai PK-anemian kantajaa tai näitä sairastavia ocicateja olisi tavattu Suomessa. Näistä perinnöllisistä sairauksista on kuitenkin tärkeää olla tietoinen ja geenitestata erityisesti tuontikissat sekä kissat, joiden vanhemmilta näitä sairauksia ei ole testattu.

Kitalakihalkio

Kitalakihalkiota esiintyy muita enemmän mm. NFO, SIA/ORI, PER -roduilla. Ocicateilla on myös eräiden lähteiden mukaan normaalia suurempi riski kitalakihalkioihin. Pieni halkio on mahdollista

korjata leikkauksella, mutta laajan halkion ennuste pennuilla on heikko ja usein tällaisen pennun kohdalla päädytään eutanasiaan. Kaikilla kissoilla esiintyy jonkin verran hännän epämuodostumia, joista yleisin ja tunnetuin on knikki eli pienehkö koukku kissan hännänpäässä. Ocicat-rodussa koukkuhäntä on havaittu harvakseltaan.

Keskilinjän kehityshäiriöt (midline closure)

Vastasyntyneellä kissanpennuilla voi olla myös keskilinjakehityshäiriö-ryppäeseen kuuluvia rakennevikoja. Yllämainittujen kitalakihalkioiden lisäksi ryppäeseen kuuluu selkäranka-aukile, vatsa-aukile (vaihtelee lieävstä napatyrästä täydelliseen vatsa-aukileeseen), selkäranka-aukile, kalloaukile (anenkefalia, isot aivot puuttuvat tai ovat korvautuneet nestepussilla). Kyseinen häiriö on mahdollinen kaikilla nisäkkäillä, joskin hyvin harvinaisena. Esimerkiksi englanninbuldogeilla keskilinjän kehityshäiriöt ovat selvästi yleisimpiä kuin muissa roduissa ja niitä pidetään ainakin jossain määrin periytyvinä. Ocicateilla on tavattu satunnaisesti myös muita rakenteellisia epämuodostumia, kuten pään ja peräpään epämuodostumia, puuttuvia raajoja tai muita rakennepuutoksia tai epämuodostumia kuten puuttuvia varpaita. Joidenkin eläinlääkärien mukaan raajojen, varpaiden ym puuttumisella on yhteys keskilinjän kehityshäiriöihin, etenkin jos rakenneviat ilmenevätsamoissa pentueissa tai esim lähisukulaisilla. Keskilinjän kehityshäiriön aiheuttaja on epäselvä.

Eläinjalostuksessa yleinen suositus on, että kasvatuksessa käytetään ainoastaan terverakenteisia kissoja eli ne yksilöt, joilla on itsellään jokin rakennevika tulisi aina jättää pois jalostuksesta. Kehityshäiriöisen yksilön sisaruksilla tai vanhemmilla voi yleisesti ottaen kasvattaa; kuitenkin niin että ei toisteta samaa yhdistelmää. Jos jonkun kissayksilön jälkeläisissä on toistuvasti kehitys-

Anórien's Amaterasu, Anórien's Adeleas, Anórien's Moonshine
sekä Avallach Mawrcan Un O'r Tylwyth Teg

häiriöitä tulisi tämä yksilö poistaa jalostuskäytöstä. Jälkeläisten ja pentuesisarusten käyttöä kannattaa harkita tarkkaan silloin jos pentueissa on ollut toistuvasti ja runsaasti vakavia rakennevikoja eikä vauriot ole selitettävissä jollain ulkoisella tekijällä (esimeriksi käytetty sikiövaurioita aiheuttavaa lääkitystä).

Rintalastan epämuodostumat

Kaikilla kissoilla tavataan jonkin verran rintalastan alueen kehityshäiriötä, esimerkiksi lattarintaa (FCKS, Flat Chested Kittens Syndrome) sekä kuopparintaa (pectus excavatum). Rintalastan epämuodostumien syynä on rintakehän ja kylkiluiden epänormaali kasvu sikiöaikana. Vikojen aiheuttajasta ei kuitenkaan ole varmuutta. Joillakin roduilla kuten burmat, bengalit ja itämaiset viat ovat yleisempiä ja sen perusteella arvioitu ko roduilla olevan geneettinen alttius rintalastan epämuodostumiin. Ocicateilla rintalastaviat ovat tietyvästi suhteellisen harvinaisia, mutta varmuus tästä saadaan vasta terveystarkastusten valmistuttua. Latta- ja kuopparinnan yhteydessä esiintyy toisinaan ns. Twisted Legs -syndroomasta kärsiviä pentuja. Tällöin pennun takajalat ovat tyypillisesti "uimari" asennossa vääntyneinä taaksepäin ja toimivat vajaasti. Useimmissa tapauksissa ilmiö on tilapäinen eli raajat oikenevat kunhan pentu lähtee liikkeelle ja lihakset vahvistuvat. Joskus harvoin vaurio ulottuu luutasolle, jolloin korjaaminen voi edellyttää esim raajan lastoitamista. Ulimarijalkojen syy ei ole tiedossa. Eri lähteiden mukaan kyseessä on harmiton ahtaan kohdun aiheuttama tila, toisten lähteiden mielestä ongelmaa esiintyy suvuttain. Ocicat-pennuilla uimarijalat on tietyvästi harvinaiset.

Sydämen kehityshäiriöt ja sydänsairaudet

Sydämen synnynnäiset kehityshäiriöt ovat kissoilla suhteellisen harvinaisia. Yleisimmät kissoilla havaitut sydämen rakenneviat ovat kammioväliseinäaukko (VSD), avoin valtimotiehyt (PDA) ja mitraaliläpän dysplasia (MVD). Kaikkien näiden yleisin oire on sivuääni. Yleisyys ocicateilla ei ole tiedossa.

Yleisin sydänsairaus kissoilla on hypertrofinen kardiomyopatia eli HCM. Sairautta esiintyy kaikissa kissapopulaatioissa suhteellisen yleisenä (Kittleson 2021). Vakavissa HCM-tapauksissa kissalle voi kehittyä vaikea sydänsairaus tai las-

kimoveritulppa. Myös äkkikuolema on valitettavasti mahdollinen. Vaikka sairauteen ei ole parannuskeinoa, voidaan lääkityksellä useimmiten helpottaa monia oireita ja parantaa sydänsairaankissan elämänlaatua. Sairautta esiintyy selvästi perinnöllisenä Ragdoll ja Maine Coon -roduissa, lisäksi sitä epäillään perinnölliseksi mm. AMS, BEN, BRI, PER, SIB. Kuten kaikilla kissoilla myös ocicateilla on diagnosoitu erilaisia kardiomyopatioita sekä Suomessa että ulkomailla. Periytyvyydestä on esitetty epäilyjä joidenkin sukulinjojen kohdalla, mutta varmaa tietoa ei ole. Ocicat ry:n KTO ryhmä kerää tietoa ocicatien sairauksista ja näiden tulosten perusteella pystytään toivottavasti arvioimaan miten yleinen sairaus on ocicateilla.

Muiden myopatioiden aiheuttajat vaihtelevat. DCM liitetään tyypillisesti tauriinipuutoksen ja RCM taustalla on todettu usein tulehdussairaus. ARVC aiheuttajasta ei ole tietoa, mutta ainakin ihmisillä ko sairaus on perinnöllinen. Kissojen LVNC aiheuttajasta ei myöskään ole tietoa, mutta muilla lajeilla sitä esiintyy sekä perinnöllisenä että idiopaattisena. Samanlaisen hoitolinjan takia sairastuneen kissan hoidon kannalta ei ole juurikaan merkitystä mikä myopatia on kyseessä, mutta rodun kannalta mahdollisimman tarkka diagnoosi on tärkeä.

Pawpeds-tietokantaan on ocicatien osalta kerätty sydämen ultraäänitutkimuksia vuodesta 2006 [61c]. Kaikki kissojen sydämläpän tekevät eläinlääkärit eivät ole Pawpeds-sertifioituja eikä Pawpeds kerää tuloksia muiden kuin serti-

SC Fl*Vinkeä Eliitti-Elli

fioitujen ultrauksien osalta. Kaikkiaan tuloksia tietokannassa on 244 kpl, joista suomessa asuvien kissojen tuloksia 30 kpl. Näistä tuloksista 7 kpl on muualta Suomeen tuotuja kissoja ja 23 kpl suomalaisten kasvattajien kasvatteja. Kaksi tulosta löytyy neljällä kissalla, muilla vain yksi tulos. Tuloksista 27 kpl on normaaleja, ja 3 kpl (10 %) HCM tai HCM moderate. Koska Pawpedsissä ei ole kaikkia tehtyjä sydänultraustuloksia, olisi tästä hyvä kerätä lisää tietoa. HCM ja muut sydänsairaudet myös tyypillisesti ilmenevät vasta myöhemmin, joten nuorena ultrattu ja normaalisti todettu kissa voi sairastua myöhemmin. Siksi kasvatuskissoja olisikin syytä tutkia myös sydänultraamalla.

Kissaliiton terveystiedoissa ei ole raportoitu elävien kissojen osalta sairauksia tai epänormaaleja tuloksia [62c]. Negatiivisia FeLV-tuloksia on kirjattu 103 kpl (0 positiivista), negatiivisia FIV-tuloksia 99 kpl (0 positiivista), 214 kpl normaalit kivekset (0 epänormaalia), 566 kpl napatyrittömyyttä (0 napatyrittöä), ja 18 kpl normaalia sydänultraustulosta. Nämä luvut eivät kuitenkaan edusta tilannetta todenmukaisesti, sillä esimerkiksi kivesten laskeutumistodistus ja napatyrittömyystodistus kirjataan Omakissaan vain kasvatuskissojen osalta.

6.4 Elinikä

Omakissan terveystietojen [62c] sekä terveys- ja ikäkyselyn 2023 perusteella [61b] on saatu yhteensä 255 elinikäitietoa. Näistä 22 kpl tulee kyselystä ja 233 kpl Omakissasta. Tiedon määrä on melko vähäinen, ja yliedustettuina ovat pentuina

GIP WiliWilla Ocean Explorer

IC Amas Marie Curie ja IC Northalla Seventh Day

menehtyneet kissat. Käytettävissä olleiden lähteiden perusteella vanhimmat ocicatit ovat eläneet lähelle 20 ikävuotta. Kuitenkin yli 20 vuoden ylittäneitä ocicateja tiedetään, ja niistä on kirjoitettu yhdistyksen lehdessäkin, samoin kuin muista iäkkäistä ocicateista. KTO:n toiveena on saada täydennettyä tilastotietoja useampien ocicatien osalta, jotta tuloksista saataisiin paremmin tuututta vastaava tilasto.

Sinimiiru Olli Oskari

7. ULKOMUOTO

7.1 Rotumääritelmä

Yleistä	Ulkonäkö	Ocicat on keskikokoinen tai suuri, hyvin täplikäs agouti kissa. Se on lihaksikas ja kiinteävartaloineen, elegantti ja notkea. Sillä on kuitenkin täyteläinen vartalo ja rintakehä. Se on valpas ja elinvoimainen. Tämä voimakas, lihaksikas, kuitenkin elegantti kissa tunnetaan erityisesti "villin" ulkonäkönsä vuoksi.
	Koko	Keskikokoinen tai suuri
Pää	Muoto	Näkyvästi kiilamainen, kuono-osa kaartuu hieman poskipäihin, ja nenänvarsi loivasti, mutta näkyvästi kulmakarvoihin
	Kuono	Leveä, selvästi erottuva, aavistuksen neliskulmainen. Profiili melko pitkä.
	Leuka/ Leukaperät	Vahva leuka ja virheetön purenta
	Viiksityynyt	Keskikokoiset viiksityynyt, muttei liian korostuneet.
Korvat	Muoto	Valppaat, kohtalaisen suuret. Lisäpisteitä saa korvien kärjissä olevista tupsuista
	Sijainti	Sijoittuneet pääläen ulkosivuille. Korvien pitäisi muodostaa 45° kulma kulmakarvoihin nähden. Korvat eivät saa sijaita liian ylhäällä tai alhaalla.
Silmät	Muoto	Suuret, mantelinmuotoiset ja kevyesti yläviistossa korviin nähden. Silmien väli on suurempi kuin silmän leveys. Kaikki silmien värit ovat sallittuja paitsi sininen. Silmien väri on riippumaton turkin väristä. Mielellään intensiivinen väri.
Kaula		Siro
Vartalo	Rakenne	Melko pitkä vartaloineen, kiinteä ja täyteläinen, muttei tukeva. Voimakas luusto ja lihaksisto, kuitenkin atleettinen ulkonäkö. Rintakehässä tulisi olla syvyyttä, kylkiluut kaareutuvat hieman. Selkälinja nousee kevyesti kohti takapäätä ja kyljet ovat suhteellisen suorat.
	Jalat	Keskipitkä, voimakkaat, lihaksikkaat ja vahvat sekä suhteessa vartaloon.
	Käpälä	Soikeat, kiinteät ja suhteessa vartaloon.
	Häntä	Melko pitkä ja keskivahvuinen ja hiukan kapeneva, hännänpää tumma.

Turkki	Rakenne	Lyhyt, sileä ja silkkimäisen kiiltävä, tiheä vartalonmyötäinen. Kuitenkin riittävän pitkä, jotta vaadittavat raidat yksittäisessä karvassa näkyvät. Turkki ei saa vaikuttaa villavalta eikä pitkältä.
	Väri	Kaikkien värien tulisi olla selkeitä ja miellyttäviä. Turkin vaalein väri on yleensä silmien ympärillä, leuassa ja leuan alla. Tummin väri on hännän kärjessä. Kontrasti on pisteytetty erikseen.
	Ticking	Kaikki karvat, lukuun ottamatta hännän kärjessä olevia karvoja ovat raidallisia. Kuvioissa karvan kärki on tummempi kun taas pohjaväri on vaaleampi.
	Kuviointi	Turkin kuviointi tulisi näkyä selvästi joka suunnasta katsottuna. Kuvioinnit kasvoissa, jaloissa ja hännässä saattavat olla tummempia kuin vartalossa. Turkin pohjaväri voi olla tummempi keskiselästä ja vaaleampi kyljistä alaspäin, leuassa ja leuan alla. Pisteitä vähentää, jos täplitys on heikko ja epäselvä. Kuitenkin tulee muistaa, että vaaleimmilla väreillä kontrasti tulee vähemmän esiin kuin tummemmilla väreillä.
Huomautukset		Ocicat on keskikokoinen tai suuri kissa. Tulee kuitenkin huomioida, että naaraat ovat yleensä pienempiä kuin urokset. Täysikasvuille uroksille hyväksytään kollinposket. Ocicat on yllättävän painava kokoonsa nähden. Kissan kokonaisrakennetta ja -laatua tulee huomioida enemmän kuin yksinomaan kokoa. Etusijalle asetetaan lihaksikas, voimakas ja notkea kissa, vastakohtanaan lihava ja tukeva kissa. Punaista, cremeä tai kilpikonnäväriä ei sallita. Hyvin ruskehtava kaneli ja beide saattavat muistuttaa punaista ja cremeä, mutta ei eivät koskaan tuota kilpikonnanaaraita.
Virheet	Vartalo	Lihava ja tukeva
	Turkki	Heikko ja epäselvä kuviointi. Pitkänomaiset täplät, jotka muodostavat tiikerikuvioinnin.
Sertifikaatin epäävät virheet	Silmät	Siniset silmät
	Turkki	Valkoinen medaljonki tai valkoiset laikut. Valkoista jossain muualla kuin silmien ja sierainten ympärillä, leuassa ja leuan alla – lukuun ottamatta hopeakissojen valkoista pohjaväriä.

7.2. Ocicatien värit

Ocicatteja on yhteensä 12 väriä, ja niistä päävärit, eli tummimmat ovat ruskea, suklaa ja kaneli. Näistä väreistä on vaalentaja- eli diluutiogeenin vaikutuksesta syntyneet sininen, lila ja beige. Kalkista edellämaituista on hopeamuunnoksensa: ruskea-, suklaa-, kaneli-, sini-, lila- ja beigehopea.

Ruskeatäplikkäs

Ruskeatäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on ruskea tai pronssi agouti. Kuvio on musta tai tummanruskea. Nenänpää on tiilenpunainen mustalla tai tummanruskealla reunuksella. Polkuanturat ovat mustat tai mustanruskeat.

Suklaatäplikkäs

Suklaatäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on lämmin norsunluu agouti. Kuvio on suklaa. Nenänpää on väriltään vaaleanpunainen suklaisella reunuksella. Polkuanturat ovat kanelit tai suklaat.

Kanelitäplikkäs

Kanelitäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on lämmin norsunluun värinen agouti. Kuvio on kanelinvärinen. Nenänpää on väriltään vaaleanpunainen kanelinpunaisella reunuksella. Polkuanturat ovat kanelinruskeat tai punertavan sävyiset ruskeat.

Sinitäplikkäs

Sinitäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on vaalea siniharmaa tai säämiskän värinen agouti. Kuvio on siniharmaa. Nenänpää on väriltään vanharoosa, tumman siniharmaalla reunuksella. Polkuanturat ovat siniharmaat.

Lilatäplikkäs

Lilatäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on vaalea säämiskän tai norsunluun värinen agouti. Kuvio on lila. Nenänpää on väriltään vaaleanpunainen lilan/pinkin värisellä reunuksella. Polkuanturat ovat lilat tai vaaleanpunaiset.

Beigetäplikkäs

Beigetäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on vaalea norsunluun värinen agouti. Kuvio on beige. Nenänpää on väriltään vaaleanpunainen punertavalla beigellä reunuksella. Polkuanturat ovat punertavan beiget.

Hopeatäplikkäs

Hopeatäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on ho-

peanvalkea agouti. Kuvio on musta. Nenänpää on tiilenpunainen mustalla reunuksella. Polkuanturat ovat mustat.

Suklaahopeatäplikkäs

Suklaahopeatäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on hopeanvalkea agouti. Kuvio on suklaa. Nenänpää on väriltään vaaleanpunainen suklaisella reunuksella. Polkuanturat ovat kanelit tai suklaat.

Kanelihopeatäplikkäs

Kanelihopeatäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on hopeanvalkea agouti. Kuvio on kanelinvärinen. Nenänpää on väriltään vaaleanpunainen kanelinpunaisella reunuksella. Polkuanturat ovat kanelinruskeat tai punertavan sävyiset ruskeat.

Sinihopeatäplikkäs

Sinihopeatäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on hopeanvalkea agouti. Kuvio on siniharmaa. Nenänpää on väriltään vanharoosa, tumman siniharmaalla reunuksella. Polkuanturat ovat siniharmaat.

Lilahopeatäplikkäs

Lilahopeatäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on hopeanvalkea agouti. Kuvio on lila. Nenänpää on väriltään vaaleanpunainen lilan/pinkin värisellä reunuksella. Polkuanturat ovat lilat tai vaaleanpunaiset.

Beigehopeatäplikkäs

Beigehopeatäplikkään ocicatin turkin pohjaväri on hopeanvalkea agouti. Kuvio on beige. Nenänpää on väriltään vaaleanpunainen punertavalla beigellä reunuksella. Polkuanturat ovat punertavan beiget.

Hyväksymättömät värit / kuviot

Ocicateille syntyy satunnaisesti myös pentuja, jotka eivät vastaa väriltään standardin mukaista täplikästä kissaa. Näitä värimuunnoksia ovat mm. tabbykuvioiset, yksiväriset eli solidit ja naamiolliset ocicatit. Myös nämä ocicatit ovat kaiketta huolimatta kauniita ja samanlailla ocicatteja, vaikka niillä ei ole kilpailuoikeuksia näyttelyissä.

7.4. Rotumääritelmän vaikutus terveyteen

Ocicatien rotumääritelmän mukainen ulkonäkö on fyysisesti terve ja piirteiltään liioittelematon keskikokoinen kissa. Rodun kasvatuksessa ei jalosteta äärimmäisiä piirteitä kuten lyhyttä kuo- noa tai pitkiä raajoja.

8. KASVATUKSEN VISIOT

8.1. Yhdistyksen tavoite

Yhdistyksen pitkänlinjan tavoitteena on perusterve, ulkomuodoltaan standardinomainen ja luonteeltaan sekä kotioloissa että näyttelyissä hyväkäyttävä ja pitkäikäinen rotu. Populaationa elinvoimainen.

8.2. Kasvatuksen uhat ja haasteet

Rodun alkuperämaassa Yhdysvalloissa ocicatien jalostusmäärät ovat romahtaneet. Kasvatus on enää muutamien suhteellisen iäkkään kasvattajan varassa. Myös Suomessa kasvattajien määrä on vuosien varrella vähentynyt ja tätä kautta uhkana myös täällä sukulinjojen kaventuminen ja ja jalostusmateriaalien vähentyminen. Erityisesti siitosurosten saatavuuden pelätään vähentyvän entisestään.

8.2.1 muut haasteet

Riittävän laajan geenipohjan ylläpito edellyttää kasvattajien välistä avoimuutta ja yhteistyötä sekä Suomessa että kansainvälisesti.

8.3. Hyvän siitoskissan määritelmä

Perusterve, hyväluonteinen ja rotumääritelmän mukainen.

8.4. Suositus pentuemoäärän ja sukusiitosasteen maksimista

Ocicatin pentuemoäärät ovat tänä päivänä melko pienet, joten suositeltu maksimi pentuemoäärä yhdellä uroksella vuodessa on kolme (3) pentuetta ja koko jalostusuran aikana yhteensä kuusi (6) pentuetta tai n. 30 pentua.

Naaraalle suositeltu maksimi pentuemo- /pentumäärä koko jalostusuran aikana on 3-5 pentuetta tai 15-25 pentua.

Suositus sukusiitosasteesta ensimmäiset 6. polvessa 0%, 10. polvessa alle 6,25 % (lisätään viite)

Rodun tausta huomioiden on haasteellista päästä tavoiteltuun sukusiitosasteeseen ja sukukato- kertoimeen etenkin 10 sukupolvea tarkastellessa. Kokonaiskertoimenä maksimi suosituksena pidetään 20% sisäsiitosastetta. Luku ylittää tutki-

joiden suositutteleman 6.25% sukusiistoasteen, mutta alhaisempi sukusiistosaste on ocicat-kasvatuksessa vaikea saavuttaa.

Ocicat ry suosittelee, että jalostusvalintoja tehdessä kiinnitettäisiin huomiota myös Chevyn eli Dalai Golden Cavalier of Ociville sekä tämän isän Dalai Golden Phoenix kertautumiseen sukutaulussa.

8.5. Toimintasuunnitelma

Tämän ensimmäisen version jälkeen työ kasvatuksen tavoiteohjelman parissa jatkuu ja seuraava KTO-versio tullaan julkaisemaan noin vuoden sisällä. KTO:sta vastannut työryhmä on aloittanut laajan terveystietojen keräämisen sekä omistajilta että kasvattajilta ja nämä tiedot analysoituna esitellään tarkemmin seuraavassa kasvatuksen tavoiteohjelman versiossa. KTO työryhmän ehdotuksesta ocicat ry: harkitsee rotuun perehtyneen jalostusneuvojan toimen perustamista.

SW SP SC TopSpot Lucifero Magnifico DVM DSM

8.5.1. Yhdistyksen kanta roturisteytyksistä

Jotta rotu pystytään säilyttämään vielä vuosien päästäkin elinvoimaisena on sallittua ja jopa suotavaa aika-ajoin tehdä suunnitelmallisia roturisteytyksiä. Tällä hetkellä erikoisluvalla FIFen

alaisuudessa käytetyt ocicat-risteytyksissä käytetyt rodut ovat abessinialainen ja amerikkalainen lyhytkarva.

Northalla Viking -pentue

VIITTEET

- [62a] Omakissan rekisteröintitiedot kissoista 1993–18.9.2023, Kissaliitto / Tiina Räsänen 2023
 [62b] Kysely lisääntymiseen liittyvistä asioista, 23.10.–xx.12.2023
 [62c] Omakissan terveystiedot 2023, Kissaliitto / Tiina Räsänen 2023

LÄHTEET**Yleiset**

- Ocicat ry Suomessa <https://www.ocicat.fi/index.php/fi/ocicat/ocicat-rotu>
 Ruotsin ocicat yhdistys <https://www.ocicat.se/ocicat/#history>
 Ocicat wikipedia artikkeli <https://en.wikipedia.org/wiki/Ocicat>
 Showcats artikkeli ocicatien historiasta <https://www.showcatsonline.com/x-sco/way-we-were-1963-part8.shtml>
 Abessinialaisten historiaa <http://messybeast.com/abyssinian-history.htm>
 KTO Abessinialainen https://www.kissaliitto.fi/wpolku/media/2022/03/Abys_KTO.pdf
 KTO Siamilaiset ja itämaiset https://www.kissaliitto.fi/wpolku/media/2022/03/Bajava_KTO.pdf
 ProCat sukutaulutietokanta <http://www.itapu.fi/prcat/default.php>
 Pawpedsin sukutaulutietokanta abessinialaiset <https://www.pawpeds.com/db/?p=aby>
 Pawpedsin Ocicat sukutaulutietokanta <https://www.pawpeds.com/db/?p=oci>
 Pawpedsin Siam-Orient sukutaulutietokanta <https://www.pawpeds.com/db/?p=sia>

Synnyttäiset ja perinnölliset rakenneviat

- Alford, Tiffany 2017: Peritoneopericardial Diaphragmatic Hernia In a Feline
 Allen, Dana 2018: Congenital and Inherited Disorders Affecting Multiple Body Systems of Cats. MSD Veterinary Manual, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8642168/>
 Dart, Andrew 2020: Congenital and Inherited Anomalies in Animals. MSD Veterinary Manual, <https://www.msddvetmanual.com/generalized-conditions/congenital-and-inherited-anomalies/congenital-and-inherited-anomalies-in-animals>
 Kittleson, Mark – Coté, Etienne 2021: The Feline cardiomyopathies, 1-3. Journal of Feline Medicine and Surgery.
 Tou, Sandra 2018: Congenital and Inherited Disorders of the Cardiovascular System of Cats. MSD Veterinary Manual, <https://www.msddvetmanual.com/cat-owners/heart-and-blood-vessel-disorders-of-cats/congenital-and-inherited-disorders-of-the-cardiovascular-system-of-cats>

Cornell Feline Health Center Congenital Heart Disorders

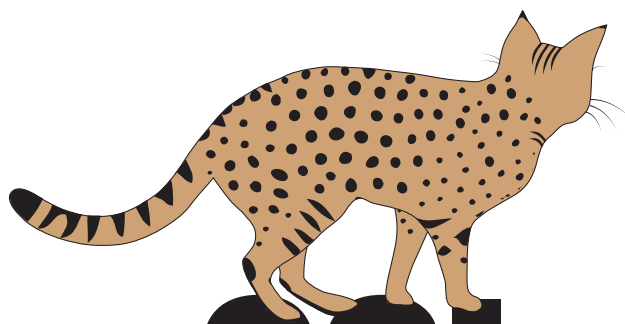
<https://www.vet.cornell.edu/departments-centers-and-institutes/cornell-feline-health-center/health-information/feline-health-topics/congenital-heart-disorders>

Luonne

Vapalahti, K – Virtala, A et al 2016: Health and behavioral survey of over 8000 Finnish cats. <https://doi.org/10.3389/fvets.2016.00070>
 MCKEE, BILL 1998: Guide to owning an Ocicat

Jalostus

Kempe, Riitta - Mäki, Katariina 2020: Eläinjalostukseen liittyvän eläinsuojelulainsäädännön toimeenpanon tehostaminen. Osa II: Alustava selvitys koirien jalostukseen liittyvistä ongelmista ja puuttumiskeinoista.
 Kempe, Riitta - Mäki, Katariina 2020: Eläinjalostukseen liittyvän eläinsuojelulainsäädännön toimeenpanon tehostaminen Osa III: Koiranjalostuksen ongelmat ja valvontakriteerit
 Mäki, Katariina 2020: Milloin roturisteytyksistä tuli koiranjalostuksessa tabu?
 Mäki, Katariina 2008: Sukusiitostaantuma – mikä, miksi, milloin?
 Mäki, Katariina: Tehollinen populaatiokoko, Kennelliitto. <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/tehollinen-populaatiokoko>
 Mäki, Katariina 2022: Koirat elävät sitä pidempään mitä monimuotoisempi niiden rotu on. <https://www.katariinamaki.fi/1/tutkimus-koirien-eliniaista-hyodynsi-suomalaista-aineistoa/>
 Mäki, Katariina 2023: Väljempi rotukäsite parantaa koirien elinvoimaisuutta. <https://www.katariinamaki.fi/1/valjempi-rotukasite-parantaa-koirien-elinvoimaisuutta/>
 Mäki, Katariina 2022: Laaja koiratutkimus: sukusiitos lisää sairastavuutta <https://www.katariinamaki.fi/1/laaja-koiratutkimus-sukusiitos-lisaa-sairastavuutta-koko-elaman-ajan/>
 Salminen, Sari - Olsson, Nanni 2019: Kissojen hyvinvointi Suomessa 2019. Raportti kissojen hyvinvointia koskevan kyselyn tuloksista. Ruokavirasto.

OCI *cat ry*